

CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚA-LEGISLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

FONDATOR:

ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:

I. GR. PERIȚEANU

fost Ministru, Avocat
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR:

ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITEUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov Avocat; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef Gh. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat; **D. Gălășescu Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ. Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat.

SUMAR

— *Executarea amenzilor solidare*, de G. Grigoriu, magistrat;
— *Observațiuni asupra reglementării legitimei apărări în noul cod penal Carol II*, de Alex. Zilberman, avocat.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

— Inalta Curte de Casație și Justiție S. Unite: *Parchetul General al Inaltei Curți, recurent* (Legea agrară. Cerere de revizuire-recurs contra hotărârilor definitive de împroprietărire. Cine este competența a le judeca);

— Idem, idem: *Ludovic Moses și a.* (Neconstituționalitate. Delict de mituire, Art. 470 c. pen. ard. care pedepsește și pe mituitor, nu calcă vreo dispozițiune constituțională);

— Idem s. III: *Firma I. K. A. Biro et comp. cu Firma Imperia S. A.* (Speculă, Cartel. Ridicarea nejustificată a prețurilor. Acțiune ilicită. Intră în cadrul legii speculei din 1923. Obiectul unei convențiuni contrar ordinii publice și bunelor moravuri. Nu poate forma o chestiune prejudicială);

— Idem, idem: *Primăria Municipiului Cernăuți cu Isac Landman ș. a.* (Autorizațiune de construcție. Cerere. Reaua voință a autorității de a o rezolvi. Particu arul neținut a face dovada relei voințe. Competința organelor de control administrativ de a se pronunța asupra unor asemenea cereri. Nu este exclusivă. Facultatea celui vătămat de a se adresa ori acestor organe ori contenciosului administrativ);

— Curtea de Apel București s. I: *Ilie Dobrescu cu Olimpia R. Mircan* (Legea conversiunii. Măsurile de urmărire anterioare datei de 7 Aprilie 1934. Desființarea lor la cererea debitorului, deși nu a plătit două rate consecutive fixate de lege);

— Curtea de Apel Constanța: *Tudor Dumitrescu cu Maria Popovici ș. a.* (Legea conversiunii. Nedepunerea sumei pentru soționarea mai grabnică a cererii de conversiune în termenul fixat de președintele tribunalului. Decădere) cu Nota d-lui Rene P. Râmniceanu, avocat;

— Tribunalul Ilfov s. notariaat: *Constantin Tisescu și a. cu Odette Belu* (Vânzare silită imobiliară. Adjudecare asupra creditorului urmăritor. Depunerea prețului adjudecării în creanțe. Contestație. Excepțiune de inadmisibilitate. Respingere. Instanța de contestație la depunerea prețului poate discuta quantumul creanței. Creanța opusă în compensație nelichidă. Compensație judecătorească nu legală. Nu poate fi invocată în instanța de contestație la depunerea prețului).

JURISPRUDENȚA STREINĂ

— Casația italiană S. Unite (Asigurare. Lichidare forțată. Procese pendinte);

— Idem s. I (Fa iment. Acțiune revocatorie falimentară. Caractere. Vânzare fictivă de bunuri către un soț. Acțiune revocatorie contra achizitorului efectiv);

— Idem, idem (Societate. Acțiune în răspundere contra directorului strein de consiliul de administrație. Cine dă autorizația?);

— Idem, idem (Simulație. Act dotal. Necesitatea contradicțiilor cu soțul);

— Idem, idem (Cec. Plată. Efecte. Beneficiarul obligat de trăgător la un anume serviciu de casă. Concordatul ulterior al beneficiarului. Efecte față de trăgător);

— Idem, idem (Novațiune. Elemente);

— Idem s. III (Funcționer particular. Agent reprezentant al unei bănci);

— Idem, idem (Obligațiunii solidare. Executarea debitorilor);

— Idem, idem (Nume patronimic. Denunțarea unei soc. anonime. Confuziune cu numele adoptat anterior de altă firmă omonimă. Concurență nelegală. Condițiuni).

SARBATORIREA D-LUI E. CRISTOFOREANU

Avocat la Banca Națională

Cu ocazia apariției valoroasei sale opere „Tratat de drept cambial” și a împlinirii de 15 ani de activitate scriitoricească pe terenul juridic, un comitet prezidat de distinsul nostru director d-l I. Gr. Periețeanu, Președintele Uniunii Avocaților, a luat inițiativa sărbătoririi sale în cadrul unei agape colegiale, care va avea loc Sâmbătă 7 Noemvrie, ora 9 seara, în saloanele restaurantului Splendid Parc Hotel.

Va fi un modest omagiu adus bogatei și neobositei sale activități, închinată exclusiv științei juridice românești.

Curierul Judiciar, care a adăpostit în coloanele sale primul articol juridic al d-lui Cristoforeanu și care de atunci se bucură de colaborarea sa neîntreruptă, se asociază din tot sufletul la această bine-meritată sărbătorire.

Toți aceia cari doresc să participe, sunt rugați să se înscrie la redacția revistei noastre, str. Artei nr. 5, până în ziua de Joi 5 Noemvrie.

EXECUTAREA AMENZILOR SOLIDARE

In unele legi speciale se prevăd amenzi solidare pentru cazurile când infracțiunea este comisă de mai mulți autori.

Cazul prevăzut de art. 97 din legea de administrare și exploatare a Monopolurilor Regatului României poate da naștere la o sumă de dificultăți, mai ales în urma aplicării art. 28 cod. penal și față de principiile cari guvernează ideea de represiune, putând duce până la inaplicabilitatea textului.

Luarea în considerare a unei spețe (Parchet Ilfov 1928) va facilita înțelegerea sistemului pe care îl preconizăm.

In anul... s'a descoperit în localul . . . de către organele C. A. M. o contrabandă de circa 20,000 țigarete. In conformitate cu art. 71 și 79 din legea R. M. S. sus amintită s'a dat o deciziune prin care s'a aplicat acestor contravenienți — în număr de șase — o amendă de 200.000 lei, cuprinzând printre contravenienți chelneri, plasatori, vânzătoare și pe patronul localului.

Cu ocazia constatării contravențiunii, s'a confiscat și o sumă de bani din cassa patronului.

In conformitate cu art. 82 și 88 din sus zisa lege, decizia C. A. M. este atacată de fiecare contravenient

în parte, și, apleurile se judecă separat, fără a fi conexate; peste o trecere de timp ne aflăm în fața următorului rezultat: apelul patronului este admis și acesta achitat (*in personam*), patru apeluri se resping prin anularea opozițiilor respective, iar unul din apeluri este admis în parte, constatându-se de către instanță că amenda a întrecut cuantumul prevăzut în tabelul de amenzi integrat în lege și reducând amenda la 100.000 lei.

Executarea sentințelor trebuie privită din acest moment sub două aspecte în legătură cu contravenienții și tot sub două aspecte în legătură cu executarea patrimonială sau prin transformarea în închisoare (valoare 50 lei ziua).

Asupra patronului achitat — ca neavând luat parte la infracțiune, — executare nu poate avea loc nici pecuniarmente și nici solidaritatea nu-l poate privi, putând merge până la repetirea sumelor vărsate de el personal; tot astfel achitarea sa nu poate influența asupra situației celorlalți contravenienți, fiind dată *in personam*.

Pentru contravenienții cu apelurile respinse, pare logic să se execute decizia C. A. M. rămasă definitivă în ceea ce-i privește, organele de executare ignorând cu drept cuvânt existența unei hotărâri de reducere a amenzii, iar, privitor la ultimul contravenient, se va executa decizia din apel, conform reducerii după tabel.

Ideea dominantă în ceea ce privește executarea (sub un aspect) trebuie dedusă din litera (solidaritate) și spiritul legii (daună reparată) și deci să i se atribue amenzii un caracter civil, patrimonial, cu liberațiunea tuturor prin plata unuia, cu acțiune între solidari, cu repetirea sumelor plătite pe nedrept. Aceasta este o soluție logică, echitabilă și juridică ce se impune la prima vedere.

Dar dacă amenda nu se poate executa patrimonial (al doilea aspect)?

Amenda sancționează o anumită infracțiune care ar putea fi sancționată și cu închisoare (dacă așa ar fi voit legiuitorul). Or, infracțiunea e una singură — sancțiunea e tot una singură și nu poate suferi modificări prin gradări, circumstanțe atenuante etc. (*in personam*) peste sau în afara cuantumului prevăzut de lege (tabel). Caracterul infracțiunii și integralitatea sa *in rem*, împiedică o diferențiere într-un fapt legal, real și personal comis în același mod.

Iată de ce executarea câtă a fi făcută în următorii timpi:

Executarea patrimonială a sentinței rămase definitivă, cu o distincțiune: dacă organele de executare au fost sesizate de partea interesată — altfel nu pot lua cunoștință — se va executa sentința cea mai ușoară, atât în baza principiului penal de aplicare a sentinței mai blânde cât și în baza principiului de solidaritate invocată de unul din condamnați și care proffă și celorlalți, — și aci un corolar:

Soluția de mai sus privea plata integrală a amenzii, dar dacă s'au făcut plăți parțiale (executare parțială care confirmă un caracter civil)? Să presupunem o amenda de 10.000 lei; datorită unei concepții comune, contravenientul s'ar putea considera eliberat plătiind partea ce o presupune a sa (la cinci contravenienți, el și-ar socoti amenda de 2.000 lei și ar plăti-o) proporțional. Și dacă un altul ar plăti o parte mai mică, 1000 lei de pildă? Ar părea nedrept ca pentru rest să se transforme în mod egal amenda în închisoare, pentru toți contravenienții, tinând seamă de eforturile materiale făcute de unii din ei?

Privind aspectul transformării amenzii în inchi-

soare, față de cazurile mai sus arătate, constatăm că: 1) ideea de solidaritate (cu avantajii necontestate); 2) integralitatea infracțiunii 3) indivizibilitatea sancțiunii ne conduc la următoarea soluțiune: constatarea plății unei părți din amendă (independent de persoana care a făcut plata aceasta față de economia legii) reducerea amenzii cu această sumă (solidaritate).

Amenda astfel redusă, câtă a fi executată patrimonial sau transformată în închisoare (în speța noastră 140 zile).

Față de argumentele mai sus arătate și față de principiul personalității pedepsii toți contravenienții cari sunt ținuti pentru totalitatea amenzii (creanță a daunatului) sunt ținuti pentru totalitatea detențiunii.

Dacă în cursul executării chiar se percepe o sumă, totalitatea zilelor de detențiune se reduce pentru toți contravenienții cu echivalentul sumei achitate, egal iar nu proporțional.

Iată dar că prin caracterul lor de despăgubire — datorită economiei legii, prin definiția lor penală și prin modul de executare în timpii sus arătați, aceste amenzi pot fi denumite amenzi mixte — civile cât se execută patrimonial — penale în caz de insolvabilitate.

G. GRIGORIU

Judecător Ocolul VII București

Observațiunii asupra reglementării legii apărării, în noul cod penal Carol II.

I

Odată cu promulgarea noului cod penal, unii dintre teoreticienii și practicienii dreptului nostru penal au relevat, prin diverse comentarii, fie publice (conferințe, scrieri publicate în reviste de specialitate, sau ziare, etc.), fie în particular, inovațiunile noului cod penal, față de cari au formulat critici, sau au avut — dacă putem spune — cuvinte „elogioase”.

Fără a intra în discuțiunea asupra temeiniciei acestor critici ori elogii, vom încerca a evidenția în mod succint, *inovațiunile legiuitorului penal din 1936, într-una din materiile cele mai importante și anume în materie de legitimă apărare*.

Departă de noi gândul de a face o paralelă, între modul cum e reglementată legitima apărare în actualele coduri penale ce urmează a fi abrogate și noul cod penal ce va intra în vigoare la 1 Ianuarie 1937. Departă de noi acest gând, care ar obliga a da o deosebită extensiune observațiilor noastre și care ar putea face obiectul unui studiu cu totul aparte.

În rândurile ce urmează, urmărim a reliefa *grosso modo*, inovațiile introduse de noul legiuitor penal în materie de legitimă apărare și întru cât aceste inovații sunt compatibile și conforme dezideratelor doctrine și jurisprudențiale emise într-această materie.

Legitima apărare este o cauză care înlătură incidenta legii penale, este o cauză care aduce impunitatea, sau cum se spune în terminologia dreptului penal, un *fapt justificativ*. Dacă cineva comite o infracțiune și invocă cazul de legitimă apărare, dovedind aceasta, nu va fi pedepsit întru cât poate să spună, *feci, sed jure feci*, am făcut, dar pe drept am făcut. De aceea legiuitorii au prevăzut în toate timpurile legitima apărare între cauzele care înlătură responsabilitatea penală. Chiar dacă legiuitorii n'ar fi prevăzut legitima apărare între cauzele cari înlătură responsabilitatea penală, persoanele atacate în mod subit, încă s'ar fi a-

părat, fiindcă instinctul de conservare face pe fiecare individ să pună viața sa mai presus de toate, mai presus de orice risc, fie și represiv.

II

1. Noul legiuitor penal tratează despre legitima apărare în art. 132. Iată cuprinsul acestui text — care credem că e bine să-l reproducem, căci ne va servi dezvoltărilor ulterioare:

Art. 132. — Nu se socotește infracțiune faptul aceluia care comite un atac necesar pentru a apăra viața, integritatea corporală, sănătatea, libertatea, onoarea sau averea, fie ale sale, fie ale altora, în contra unui atac material direct, imediat și injust.

Se consideră ca legitimă apărare și cazul când agentul sub imperiul turburării, temerii sau teroarei a trecut peste marginile apărării.

Din lectura art. 132, se poate observa că în redactarea textului, legiuitorul s'a inspirat din codul penal din Vechiul Regat (art. 58). Cât privește partea adăugată — și care cuprinde legiferarea legitimei apărări pentru cazul apărării patrimoniului — legiuitorul s'a inspirat din codurile ardelean (art. 79 alin. II) și bucovinean (paragr. 2 lit. g).

Textul însă care a servit de bază codului unificat este art. 58 cod. penal din Vechiul Regat. Redactarea art. 132 alin. II, care reglementează excesul de legitimitate apărare culpos, e concludentă; e reproducerea literală a art. 58 alin. III cod. penal din Vechiul Regat.

De altfel și Consiliul Legislativ în expunerea sa de considerațiuni juridice ce au servit la întocmirea codului promulgat la 18 Martie 1936, confirmă această constatare.

2. Textul art. 132 — astfel cum l'am reprodus mai sus — este situat în Cartea I-a, Tit. VII, Cap. VI, secția VI-a, din noul cod penal.

Așezarea textului art. 132 în Cartea I-a, care e intitulată „dispozițiuni generale”, este de o deosebită importanță și reprezintă un vădit progres, cel puțin pentru legislația represivă a Vechiului Regat.

Este de o deosebită importanță, deoarece situarea art. 132 (a legitimei apărări) în Cartea I (dispozițiuni generale), face ca textul art. 132 să aibă o aplicabilitate generală, în orice materie oricare ar fi calificarea ei.

Reprezintă un vădit progres pentru legislația represivă a Vechiului Regat, deoarece cunoaștem lacunele codului penal din 1865, în redactarea legitimei apărări.

Codul penal din 1865, trata despre legitima apărare atât în partea generală (Cartea I, art. 58), cât și în partea specială (art. 256, 257). În partea generală prin art. 58 dăduse legitimei apărări o aplicabilitate întinsă, în orice crimă sau delict; în partea specială prin art. 256, 257 restrângea aplicabilitatea legitimei apărări numai la trei cazuri limitate (omucideri, răniri și loviri). Revenirea legiuitorului asupra legitimei apărări prin art. 256, 257 după ce prin art. 58 o prevăzuse în partea generală, constituia o adevărată ignoranță juridică, cu imediate consecințe: sau, textul din partea generală (art. 58) făcea textele din partea specială (art. 256, 257) inutile; sau, textele din partea specială (art. 256, 257), făcea textul din partea generală (art. 58), inutil, restrângând aplicabilitatea legitimei apărări, numai la trei cazuri limitative (omucideri, răniri și loviri), ceea ce de sigur era contrar scopului urmărit de legiuitor, care redactând art. 58 a înțeles să-l edic-

teze ca un principiu general aplicabil oricărei crime sau delict (1).

E drept că inadvertența legiuitorului penal din 1865 a fost remediata, în practica judiciară instanțele dând — cum era și firesc și juridic — o aplicare generală a art. 58 (2).

3. Am semnalat importanța situării textului art. 132 în partea generală a noului cod penal, care-i conferă o aplicabilitate generală, vastă. Această aplicabilitate este astăzi — fie-ne iertată expresia — *mai generală*, decât era în codurile ce urmează a se abroga la 1 Ianuarie 1937, deoarece vechile coduri permiteau invocarea legitimei apărări numai în materie criminală sau corecțională, nu și în materie de contravențiuni (3). Noul cod permite invocarea legitimei apărări în orice materie, fie criminală, fie corecțională, fie contravențională, fără nicio restricțiune. Iată deci, una din inovațiunile importante ale noului cod penal, pentru care legiuitorul întrebuițează generala și fericita expresie: „Nu se socotește *infracțiune* faptul aceluia care comite un atac necesar pentru a apăra... etc.”

4. În redactarea art. 132, legiuitorul noului cod penal s'a inspirat — cum de altfel am arătat — din art. 58 din codul penal din Vechiul Regat. Dacă ar fi copiat însă de-a-dreptul textul art. 58, *tale quale*, ar fi însemnat să persevereze în lacuna unanim resimțită a art. 58, și anume nelegiferarea legitimei apărări pentru apărarea averei, pentru apărarea patrimoniului. Codul penal dela 1865 printr'o inexplicabilă omisiune, nu prevede legitima apărare decât pentru apărarea vieții proprii sau a altuia, iar nu și pentru apărarea averii.

Pericolul răpirii ori distrugerii în total sau în parte a averii, poate tulbura pe o persoană tot atât de mult ca și pericolul răpirii vieții sale. Un om fără bunuri se crede că nu valorează nimic pentru sine, pentru societate. Cazul răpirii ori distrugerii bunurilor, face pe individ să-si piardă rațiunea și echilibrul, și să reacționeze în fața atentatorului la bunurile sale, la averea sa, întocmai ca în fața atentatorului la viața sa.

Recunoașterea legitimei apărări, pentru apărarea bunurilor, proprietății, averii într'un cuvânt pentru apărarea patrimoniului era cunoscută și în dreptul roman. Iată ce prescria Lex XII Tabularum: *Si nox furtum faxit si im occissit, jure caesus esto*, dacă cineva în timpul nopții a comis un furt și a fost ucis, pe drept a fost ucis (Tabula VIII-a, legea 12-a). Dreptul penal al Evului Mediu cât și dreptul canonic de asemeni cunoșteau legitima apărare și pentru cazul apărării patrimoniului.

Depărtarea legiuitorului dela 1865, dela tradiție, dar și dela principiile de echitate și necesitate socială, care pledează pentru admiterea legitimei apărări și pentru cazul apărării patrimoniului, a fost remediata de noul legiuitor represiv. Noul cod unificat, prin art. 132 alin. I, a legiferat în mod larg legitima apărare, prevăzând-o nu numai pentru *apărarea vieții*, dar și pentru *apărarea integrității corporale, a sănătății, a libertății, a onoarei, a averei*, bunuri scumpe omului ca și viața sa. Această legiferare era cu atât mai necesară și urgentă, cu cât codurile represive din pro-

1) V. Tanoviceanu-Dongoroz, I, ed. 2-a; nr. 781, pag. 899.

2) V. *Jurisprudența Generală* 1932, sp. 774, pag. 774, cu nota d-lui Prof. *Vintilă Dongoroz*.

3) V. art. 58 alin. I, cod penal V. R. („Nu este nici crimă, nici delict... etc.”).

vinciile realipite cunoșteau această largă și echitabilă reglementare a legitimei apărări (4).

Amintim între altele, că reglementarea legitimei apărări pentru cazul apărării averii, al patrimoniului, corespunde și face aplicațiunea rezoluțiunii adoptate de Conferința Internațională de Drept Penal, ținută la 1 Noembrie 1927 la Varșovia, conferință la care a participat și România. La această conferință convocată pentru elaborarea unor principii generale cari să servească eventualelor codificări penale ale statelor participante, s'a înscris când s'a discutat legitima apărare, legiferarea legitimei apărări și pentru cazul apărării patrimoniului.

5. Invocarea legitimei apărări și dovedirea ei în limita condițiilor și cazurilor prevăzute de dreptul pozitiv — de care nu ne vom ocupa în articolul de față, căci ar însemna să depășim limitele subiectului nostru, — are de consecință de a duce la achitarea celui pus sub inculpare, la scoaterea faptei sale de sub incidența legii penale. De asemeni cel achitat pentru motiv că se afla în stare de legitimă apărare, nu va putea fi condamnat la despăgubiri civile. Orice cerere de daune interese presupune că cel împotriva căruia se intentă o atare cerere se găsește în culpă. Or legea declarând că nu se socotește ca infracțiune faptul săvârșit din cauză de legitimă apărare, urmează, că dacă faptul va fi constatat ca atare, i se ridică nu numai caracterul de infracțiune, dar și caracterul de orice culpă (5).

Legiuitorul penal din 1936, s'a conformat înlocuind consecinței logice și juridice unanim admisă de instanțele judecătorești care este neacordarea daunelor interese în caz de achitare, pentru motiv de legitimă apărare. *Iată într'adevăr ce dispune art. 8, alin. II, punct 2, din noul cod de procedură penală pronunțat la 18 Martie 1936:*

Art. 8, alin. II. — „Se exceptează următoarele cazuri de achitare în care instanța penală nu poate condamna la despăgubiri pe cel achitat:

2) *Când se constată existența legitimei apărări, sau a ordinului legii“;*

Fără a mai face vreun comentariu, relevăm importanța noului text într'această materie și adăugăm că un atare text nu există în codul de procedură penală ce urmează să fie abrogat.

6. Aliniatul al II-lea, al art. 132, tratează despre *excesul de legitimă apărare culpos*. Iată și redacțiunea:

Art. 132 alin. II: „Se consideră ca legitimă apărare și cazul când agentul sub imperiul tulburării, temerii sau teroarei a trecut peste marginile apărării“.

Am arătat (vezi mai sus II, nr. 1) că în redactarea excesului de legitimă apărare, legiuitorul a reproduș în tocmăi textul art. 58 alin. III, al codului penal din Vechiul Regat.

Se întâmplă ca o persoană ce este atacată de către altă persoană să reacționeze — cum e și firesc, — dar reacțiunea sa să întrecă marginile apărării, astfel că: între agresiune și reacțiune să existe o disproporție. Dacă se va dovedi că această disproporție, acest exces care a dus la comiterea ilicitului penal, se datorește unor împrejurări scuzabile și anume mobilurilor anormale, tulburare, temere, teroare, autorul va fi nepepedit, întru cât faptul său nu a fost săvârșit cu *dol*, de care legiuitorul leagă existența ilicitului penal. Este *excesul de legitimă apărare culpos*, care apără de pe-

deapsă, care e un fapt justificativ ca și legitima apărare. Dacă se va dovedi că excesul se datorește nu tulburării, temerii sau teroarei, ci este rezultatul unui calcul disproporționat vădit și intenționat, atunci nu ne mai aflăm în ipoteza excesului de legitimă apărare *culpos*, ci suntem în situațiunea unui *exces dolos de legitimă apărare*, suntem în fața unei adevărate infracțiuni ce atăa a fi pedepsită ca atare.

Art. 132 alin. II, *asimilând excesul de legitimă apărarea culpos cu legitima apărare*, urmează că toate consecințele rezultate din aplicarea legitimei apărări se vor aplica, *tale quale* și excesului de legitimă apărare conform principiului *ubi eadem ratio, ibi eadem jus*.

III

Succintele observațiuni, ce am făcut asupra inovațiilor introduse de codul penal unificat în reglementarea legitimei apărări, duc la concluzia că în această materie, legiuitorul a căutat să se conformeze tuturor postulatelor doctrinare și jurisprudențiale și a reușit pe deplin.

ALEXANDRU I. ZILBERMAN
Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. U.

Audiența dela 14 Mai 1936

Președinția d-lui D. VOLANSCHI prim-președinte

Parchetul General al Inaltei Curți, recurent.

Decizia nr. 108 Dosar nr. 185/935

Legea agrară. Cerere de revizuire-recurs contra hotărârilor definitive de împrumetărire. Cine este competentă a le judeca. Art. 2 lit. a din legea pentru modificarea unor dispozițiuni din legea pentru reforma agrară din 2 Noembrie 1932.

Potrivit art. 1 din legea dela 2 Octomvrie 1932 care a modificat unele dispozițiuni din legea pentru reforma agrară, organele de aplicare a reformei agrare în toate ținuturile țării sunt curțile de apel; or reforma cuprinzând nu numai exproprierea, ci și împrumetărire, conform art. 2 din aceeași lege, urmează că tot Curtea de apel este competentă să judece și cererile de revizuire contra hotărârilor definitive atât în materie de expropriere cât și de împrumetărire.

S'a luat în cercetare cererea d-lui procuror general al acestei Inalte Curți, introdusă în conformitate cu dispozițiunile art. 2 din legea pentru modificarea și abrogarea unor dispozițiuni din legile pentru reforma agrară din 2 Noembrie 1932.

S'a ascultat d-l procuror general C. Vîforeanu în concluziuni.

Curtea,

Asupra chestiunii de a se ști dacă Curțile de Apel sunt competente să judece cererile de revizuire — recurs contra hotărârilor definitive în materie de împrumetărire, — chestiune dedusă în judecata Secțiunilor Unite de către d-l procuror general al acestei Inalte Curți în scopul stabilirii unei unități de interpretare a art. 2 lit. a din legea pentru modificarea și abrogarea unor dispozițiuni din legile pentru reforma agrară, din 2 Noembrie 1932 :

Considerând că în conformitate cu art. 2 lit. a din legea sus menționată, Curtea de Apel e competentă să judece cererile de revizuire-recurs contra hotărârilor definitive în materie de expropriere;

4) V. art. 79 alin. II cod. penal maghiar (ardelean) și paragraful 2 lit. g, cod penal austriac (bucovinean).

5) V. Tanoviceanu-Donogoroz I, ed. 2-a, nr. 834, pag. 926.

Considerând că dacă prin acest text se prevede competența Curților de Apel de a judeca cererile de recurs în materie de expropriere, fără a se fi adăugat și în materie de împrumut, defalcare, parcelare, etc., această omisiune nu poate fi interpretată în sensul că s'a dat în competența Curților de Apel numai recursurile în materie de expropriere, ci în sensul că legiuitorul a înțeles să întrebuițeze un termen generic, care cuprinde și celelalte materii, parcelarea terenului expropriat făcând parte integrantă din procedura de expropriere;

Că, această idee se desprinde din textul art. 1 care prevede că dela publicarea legii, organele de aplicare ale reformei agrare în toate ținuturile țării sunt Curțile de Apel; or, reforma agrară cuprinde nu numai exproprierea, dar și împrumutarea și toate operațiile în legătură cu împrumutarea, iar defalcarea și parcelarea terenului expropriat sunt operațiuni premergătoare împrumutării, care la rândul ei, nu este altceva decât scopul final al exproprierei;

Că, așa fiind, interpretarea art. 2 din legea pentru modificarea și abrogarea unor dispozițiuni din legile pentru reforma agrară, din 2 Noembrie 1932, — urmează a se da în sensul că tot Curtea de Apel este competentă să judece cererile de revizuire-recurs contra deciziunilor date în materie de împrumut;

Pentru aceste motive, Curtea constată că Curtea de Apel este competentă să judece deopotrivă atât cererile de revizuire contra hotărârilor definitive în materie de expropriere, cât și cererile de revizuire în materie de împrumut.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE S. U'

Audiența dela 28 Mai 1936

Președinția d-lui D. VOLANSCHI, Prim Președinte

Ludovic Mozes ș. a.

Decizia nr. 112. Dosar nr. 53/936

Neconstituționalitate. Delict de mituire. Dacă art. 470 din codul penal ardelean, care pedepsește și pe mituitor, calcă vreo dispozițiune constituțională? Soluție negativă. Art. 1, 5, 8, 10 și 137 din Constituție.

Delictul de mituire prevăzut de art. 470 din codul penal aplicabil în Transilvania și prin care se pedepsește nu numai mituitorul ci și mituitorul, spre deosebire de codul penal aplicabil în Vechiul Regat, nu contravine principiului egalității cetățenilor înaintea legii, înscris în art. 1, 5, 8 și 10 din Constituția dela 1923, fiindcă se aplică, fără deosebire, tuturor persoanelor locuind în Transilvania, sub un regim legal și nu contravine nici art. 137 alin. final din Constituție, fiindcă nu este vorba de o dispozițiune contrară înscrisă în Constituțiune, care de altfel s'ar fi găsit abrogată, dacă ar fi fost contrarie.

Curtea,

Asupra chestiunii neconstituționalității art. 470 cod. penal ardelean, chestiune ridicată în recursul făcut de L. Mozes și W. Zodic contra deciziunii nr. P. II. 771. 1934. 25 a Curții de Apel din Brașov s. II-a:

Văzând deciziunea supusă recursului, din care se constată că, prin sentința nr. 108 din 15 Februarie 1934, Tribunalul Târnava Mare condamnă pe Lud. Mozes, în baza art. 392. 400 combinat cu art. 93. 99. 70. 71 și 395 cod. penal ard., la 6 luni închisoare corecțională, iar pe Wilhelm Zodic, în baza art. 470 cod. pen. ardelean, la o lună închisoare corecțională;

Că, în urma apelului făcut de condamnați, Curtea de Apel din Brașov s. II-a, prin deciziunea n.r. P. II.

771/1934-25, a respins ca nefondat acest apel;

Că în contra acestei deciziuni, s'a făcut recurs de apărătoarea specială a acuzaților L. Mozes și W. Zodic personal;

Că, Inalta Curte de Casație s. II-a, prin deciziunea nr. 376 din 5 Februarie 1936, respinge ca inadmisibile recursurile declarate de apărătorul special al acuzaților L. Mozes, al apărătorului special al acuzaților W. Zodic și al acestui acuzat; respinge de asemenea motivele de casare cuprinse în recursul apărătoarei speciale a acuzaților, declarate în fața Curții de Apel Brașov, la pronunțarea aceleiași deciziuni;

Că, întru cât în ședință, acuzații au depus un motiv privitor la neconstituționalitatea art. 470 cod. pen. ard., Inalta Curte s. II-a a dispus trimiterea dosarului Secțiunilor Unite;

Văzând motivul de neconstituționalitate astfel formulat:

Inconstituționalitatea dispozițiilor art. 470 din codul penal ardelean. Legile penale fiind de ordine publică și pentru că existența unui fapt penal nu poate să fie supus la condițiuni speciale pentru unii cetățeni din Tara Românească, în opunere cu alți cetățeni tot din Tara Românească, principiul pus în art. 1, 5, 8, 10 din Constituție creind situațiuni egale pentru toți cetățenii acestei țări. Este neîndoios că dacă se pot aplica dispozițiunile codului penal din Ardeal până la definitiva unificare a faptelor penale comise în Ardeal, totuși dacă sunt anumite fapte penale pe care legiuitorul din Regat le absolvă de orice pedeapsă, precum este delictul de mituire, dispozițiunile din legea din Ardeal în speță art. 470 care pedepsește faptul mituitorului urmează a nu mai fi aplicate, întru cât acest articol 470 creind o pedeapsă pentru un fapt penal ce nu este considerat în legea penală din Vechiul Regat ca fiind fapt penal, s'ar viola dispozițiunile art. 1, 5, 8, 10 din Constituție, dacă s'ar aplica totuși dela unire acest text în Ardeal, creindu-se situațiuni din punct de vedere al ordinii publice și al existenței unui fapt penal deosebite între cetățenii aceleiași țări, creind privilegiați și asupriți.

Textul art. 470 din Ardeal devine deci inaplicabil, ca fiind antic constituțional, pedepsind o faptă pe care tot legiuitorul român din Vechiul Regat îl apără de absolut orice penalitate.

Văzând că prin acest motiv se susține că în codul penal din Vechiul Regat faptul mituitorului nu se pedepsește și că pedepsindu-se în Ardeal, prin aceasta se creiază deosebiri între cetățenii aceleiași țări, violându-se dispozițiunile art. 1, 5, 8 și 10 din Constituție;

Având în vedere dispozițiunile art. 137 din Constituție, cari prevăd:

Se vor revizui toate codicile și legile existente în diferitele părți ale Statului român, spre a se pune în armonie cu Constituțiunea de față și asigura unitatea legislativă. Până atunci ele rămân în vigoare.

Considerând că legiuitorul constituant preocupat de ideea armonizării diferitelor legi în vigoare în țară, cu noua Constituție și de aceea a unificării legislației pentru întreg teritoriul României, a dispus, prin alin. 1 al art. 137, ca să se revizuiască toate codicile și legile existente în diferitele părți ale Statului, iar prin aliniatul următor a căutat să evite eventualitatea ca, până la desăvârșirea operei de armonizare și unificare, unele regiuni din țară să rămână lipsite de regim legal; de aceea a dispus ca, până la alcătuirea de către Parlamentul țării reintregite a unor dispozițiuni menite a crea o nouă stare în locul celei precedente, cu putere de lege pe întreg teritoriul României, cele existente în diferitele părți ale țării să rămână mai departe în vigoare;

Că, în materie penală, până la 1 Ianuarie 1937, data punerii în aplicare a noului cod penal unificat Regele Carol al II-lea, sunt și rămân în vigoare, în ce privește Transilvania, dispozițiunile codului din 29 Mai 1878 (legea V);

Că, prin acest din urmă cod, în delictul de mituire, prevăzut la art. 470, se pedepsește nu numai mituitul, dar și mituitorul, spre deosebire de codul penal din 30 Octombrie 1864 în vigoare în Vechiul Regat, care nu pedepsește decât pe mituit;

Că, însă, această dispozițiune din legea penală ardeleană, nu contravine principiului egalității cetățenilor înscris în Constituția dela 1923, întru cât ea se aplică, fără deosebire, tuturor persoanelor locuind în Transilvania, sub un regim legal menținut, după cum s'a arătat, prin înseși prevederile Constituției;

Că, de altfel, dacă această dispozițiune ar contraveni vreunui principiu constituțional, ea s'ar găsi abrogată prin alin. final al art. 137 din Constituție, care prevede că sunt desființate toate acele dispozițiuni din legi contrarii celor înscrise în prezenta Constituție;

Că, într'un asemenea caz însă, aplicarea de către instanța de fond, a dispozițiilor art. 470 cod. penal ardelean și față de mituitor, prin pedepsirea acestuia, ar fi putut orilejii părții interesate nu un recurs pentru neconstituționalitate, ci un motiv de recurs ordinar, prin care s'ar fi plâns de aplicarea în cauză a unei dispozițiuni abrogate;

Că, astfel fiind, motivul de neconstituționalitate fiind neîntemeiat, recursul urmează a se respinge;

Pentru aceste motive, Curtea respinge motivul de neconstituționalitate și în consecință respinge recursul.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a
Audiența dela 2 Iunie 1936
Președentia d-lui C. CRĂCIUNESCU Consilier
Firma I.K. A. Biro & comp. cu Firma Imperial S. A.
Decizia nr. 1026 Dosar nr. 2137/935

Speculă. Cartel. Ridicarea nejustificată a prețurilor. Acțiune ilicită. Intră în cadrul legii speculei, Art. 8 alin. II din legea speculei ilicite din 1923. Obiectul unei convențiuni contrar ordinii publice și bunelor moravuri. Nu poate forma o chestiune prejudicială. Art. 764, 784 pr. civ. ardeleană.

Art. 8 alin. II din legea dela 1923 pentru înfrânarea speculei ilicite, din interese superioare economice, urmărind suprimarea speculei ce unii comercianți deținători de mărfuri sau cimente, înțelegi a ridica nejustificat prețurile, ar exercita-o pe seama și în detrimentul consumatorilor, nu face nicio distincțiune cu privire la întinderea acestor înțelegeri, ci a considerat drept ilegale și delictuoase orice înțelegeri, coalizări sau carteluri, fie ele chiar parțiale de ordin local, fie ele generale, care s'ar ivi între totalitatea deținătorilor din țară și unei aceleiași mărfi și cari, prin fixarea unui preț arbitrar al mărfii sau alimentului deținut, provoacă urcarea nejustificată a prețurilor existente.

Prin urmare, când instanța de fond constată că obiectul convențiunei încheiate de către unii cartelați a fost urcarea în mod nejustificat a prețului ardeului măcinat, ce s'a și realizat în fapt, cu drept cuvânt decide, fără să săvârșească vreo violare de lege, că compromisul care cuprinde o asemenea clauză este ilicit și deci contravine legii speculei.

De asemenea, aprecierea stipulațiunilor dintr'o convenție contrară ordinii publice și bunelor moravuri, spre a vedea dacă produce sau nu efecte juridice, nu formează o chestiune prejudicială, ci urmează a fi analizată de către instanțele civile competente pe calea unei

acțiuni civile directe, fără a mai fi necesar a se cerceta în prealabil pe cale penală faptele persoanelor contractante și a se da în cauză o sentință penală, pentru ca apoi pe baza ei să se introducă o acțiune de reînnoire.

Curtea,

Asupra recursului declarat de firma Ika Biro et Co. din Timișoara împotriva deciziei Curții de Apel Timișoara s. II-a cu nr. 3135/7/1934, în proces cu firma Imperial S. A., pentru cultivarea și măcinarea ardeului din Oradea:

Având în vedere că, din această deciziune rezultă că, intimată firma Imperial S. A. a cerut Tribunalului Timiș Torontal să invalideze, pe baza art. 784 pr. civ. ardeleană, sentința Camerei de Arbitri cu data de 10 Februarie 1932, pe motivul că contractul pe temeiul căruia numita intimată a fost obligată de către Judecătoria Lloyd a plăti firmei Ika Biro et Co. suma de 64.253 lei, este un contract de cartel privind producerea și prețul ardeului roșu pe teritoriul României și este izbit de nulitate prin faptul că tinde la excluderea liberei concurențe, la prejudicierea publicului și contravine bunelor moravurilor și legii speculei;

Că, Tribunalul Timiș Torontal luând în cercetare acțiunea, prin sentința cu nr. 20 din 1934 a respins-o, iar Curtea de Apel Timișoara, prin decizia supusă recursului, a admis apelul intimatei și, reformând sentința primei instanțe, a admis acțiunea și a invalidat sentința Comisiunii de Arbitri;

Pentru a da această soluțiune, Curtea de apel motivează că prin contractul de cartel încheiat la 4 Mai 1930, s'a urmărit și realizat un cartel ofensiv în scopul de a se ridica prețul ardeului în mod nejustificat; că, prețul acestui aliment a fost ridicat dela 68—90 lei kgr. până la 140 lei kgr. în intervalul dela 4 Mai 1930 până în luna Septembrie 1930 și această urcare a provenit numai în urma înțelegerii înțepinderilor cari mai apoi la 4 Mai 1930 s'au cartelat, deci această urcare din punct de vedere economic este arbitrară și nejustificată de vreo măsură de apărare împotriva vreunei conjecțiuni economice, care să îndruiască consensul cartelștilor la un atare spor de preț; că astfel, conchide Curtea, acțiunea pentru invalidarea sentinței arbitrilor, prin care reclamantul a fost obligat la executarea convenției de cartel, urmează a fi admisă pe baza art. 784 punctul I din pr. civ. ard., deoarece compromisul nu s'a încheiat valabil fiindcă obiectul său — urcarea nejustificată a prețului ardeului — nu e lăsat la libera dispoziție a părților ci cade sub sancțiunea legii speculei.

Văzând motivele I și II de casare astfel formulate:

I. — Violarea legii în dispozițiunile art. 767, 784, proc. civ. și 8 alin. 2 din legea pentru înfrânarea speculei din 1923.

Sentințele tribunalelor de arbitri pot fi invalidate prin acțiune înaintea instanțelor ordinare pentru una din cauzele limitativ prevăzute prin dispozițiunile cuprinse în art. 784 pr. civ.

Firma Imperial S. A., reclamanta din acțiunea de invalidare, și-a susținut această acțiune numai în baza art. 784 pct. 1 tinzând a dovedi că compromisul nu a fost încheiat în mod valabil, întru cât întregul contract în care se cuprindea și clauza de compromis este izbit de nulitate prin aceea că ar cădea sub prevederile legii contra speculei și astfel fiind el nu poate servi de bază pentru o acțiune în justiție.

Onorata Curte de apel, acceptând acest punct de vedere al firmei reclamante prin deciziunea dată, a comis o violare a legii în dispozițiunile ce sunt cuprinse în art. 784 comb. cu 767 pr. civ.

Intr'adevăr, potrivit punctului I din art. 784, sentința tribunalului de arbitri poate fi atacată dacă nu s'a încheiat un con-

promis, sau dacă acesta nu a fost încheiat în mod valabil, sau dacă și-ar fi pierdut efectul încă înainte de darea sentinței.

Art. 767 pr. civ. dispune că un compromis este valabil dacă este dresat în scris, dacă se referă la o chestiune discutabilă determinată sau la cauze discutabile în viitor ce se pot naște dintr'un raport juridic determinat și dacă părțile pot să dispună liber asupra obiectului contractului.

Onorata Curte de apel pentru a ajunge la deciziunea prin care admite acțiunea de invalidare a sentinței tribunalului de arbitri în considerentele deciziunii susține că întru cât asupra obiectului contractului părțile nu puteau dispune în mod liber acest contract este nul și astfel fiind și compromisul care se referă la acel contract este fără de obiect. Argumentează acei mod de a vedea prin aceea că obiectul contractului de cartel fiind **turpis cauza** deoarece este sancționat penalmente prin dispozițiunile legii contra speculei.

Instituțiunea cartelurilor mai cu seamă, în ultimul timp când criza economică bântuie toate domeniile de activitate ale industriei și comerțului, mai mult ca oricând are rostul de a exista. Această instituțiune de altfel este recunoscută și de legiurile în vigoare și greșit afirmă Onorata Curte de apel, atunci când cartelul nu are un scop defensiv și urmărește un scop ofensiv că ar fi **turpis cauza** și astfel nu s'ar putea acționa în justiție pe baza unui astfel de contract. În speță în contractul „denumit de Curtea de apel, cartel” contract care cuprinde și clauzele de compromis, se arată care au fost cauzele ce au dus pe contractanți la o înțelegere comună, în primul rând căutându-se a se înlătura concurența nesănătoasă și apoi concurența produselor streine, mai cu seamă ardeiului măcinat maghiar care invadase piața.

Din tot cuprinsul acestui contract reese că se ajungea la un tip de produs fabricat curat, după toate regulile igienice și la un preț unitar fixat pentru toate fabricile cartelate, care preț trebuia să fie întotdeauna cu cel puțin 10 lei sub prețul aceluiși produs maghiar. Iată deci care a fost scopul acestui cartel numit cu atâta ușurință de către Onorata Curte de apel că ar avea la bază o **turpis cauza** prin aceea că a ridicat prețul ardeiului măcinat în prima zi când a început să funcționeze.

Pentru a ajunge la această concluziune Onorata Curte invoacă în favoarea argumentelor sale alin. 2 din art. 8 al legii pentru reprimarea speculei ilicite din 1923. E adevărat că alin. 2 al art. 8 din legea pentru reprimarea speculei ilicite consideră drept delictuoase cartelurile care prin fixarea unui preț arbitrar ar urmări suirea prețurilor existente. Ceea ce trebuie însă dovedit în acest caz este că prețul fixat a fost arbitrar și mai cu seamă că fixându-se acest preț arbitrar piața ar fi fost lipsită de ardei măcinat prin aceea că acest ardei măcinat ar fi provenit numai din fabricile cartelate. Numai odată această dovadă făcută se poate spune că contractul de cartel are la bază o **turpis cauza** și astfel fiind cade sub prevederile alin. 2 al art. 8 din legea speculei. În speță în fața onoratei curți nu s'a făcut niciun fel de dovadă cari au fost împrejurările ce au dus la urcarea prețului, dacă această urcare a fost arbitrară și mai cu seamă dacă prin faptul acestei urcări a prețului libera concurență, era cu totul înlăturată prin aceea că pe teritoriul țării nu se mai găsea nicio altă fabrică care să pună în comerț asemenea produse. Atâta timp deci, cât această dovadă nu este în mod irefutabil făcută, nu se poate conchide că cartelul ce a fost făcut prin mărirea prețurilor a contravenit dispozițiilor din legea speculei și astfel având la bază o **turpis cauza** contractul de cartel care cuprinde și clauzula de compromis este nul și sentința tribunalului de arbitri cătă a fi invalidată în baza art. 784 pct. 1 combinat cu art. 767 proc. civ.

Nu formează deci obiectul niciunei bănueli că părțile puteau dispune liber asupra obiectului contractului. Întru cât cartelul în fine nu e oprit de lege și astfel compromisul era valabil în momentul sentinței comisiunii de arbitri, art. 784 alin. 1 neavându-și aplicațiunea în speță acțiunea de invalidare urma a fi respinsă.

II. — Exces de putere.

Deciziunea Curții de apel este dată și cu vădit exces de putere prin aceea că, pentru a stabili în speță că prin contractul de cartel s'a contabilit dispozițiunile legii contra speculei, trebuia să se facă toate dovezile pentru a stabili că prețul unitar pentru vânzarea ardeiului măcinat hotărât în comun de fabricile cartelate este arbitrar și că toată concurența liberă a fost înlăturată prin aceea că pe piață nu se mai găseau produse similare la un alt preț, întru cât singurul producător ar fi acest cartel. Atâta timp cât această dovadă nu este făcută, spre a se stabili că cartelul este **turpis cauza** făcându-se aplicațiunea art. 8 alin. 2 din legea speculei, constituie un exces de putere.

Dar, judecând și după stricta interpretare a art. 784 pct. 1 invocat de reclamantă în acțiunea sa de invalidare încă Onorata Curte de apel a comis o violare de lege și un exces de putere atunci când a luat în discuție caracterul cartelului dacă este sau nu licit.

Nu încapă îndoială că la formarea contractului de cartel cuprinzând și clauzula de compromis, scopul acestuia era perfect licit întru cât cartelurile nu sunt excepționate de lege. Dacă, posterior încheierii cartelului, se afirmă că prin ridicarea prețurilor s'ar fi ajuns la un moment la o depășire a unei limite normale asupra acestui punct s'a pronunțat tribunalul de arbitri și fiind o chestiune de fond asupra ei nu se puteau pronunța instanțele de invalidare pe baza art. 784 pct. 1 întru cât acest text admite invalidarea numai dacă compromisul nu a fost încheiat în mod valabil, dacă și-ar fi pierdut efectul înainte de darea sentinței ceea ce în speță nu este cazul. Dacă totuși Onorata Curte de apel tinde să admită acțiunea de invalidare pentru că am fi contravenit legii contra speculei, adică că am fi pasibil de un fapt penal, încă a comis o violare a dispozițiilor art. 784 pct. 8 combinat cu art. 563 din proc. civ. care dispun categoric că în acest caz trebuia să existe încă o sentință definitivă finală ceea ce în speță nu este cazul.

Având în vedere că prin aceste motive recurenta se plânge de violarea art. 8 alin. II din legea pentru înfrânarea speculei dela 1923, art. 767 și 784 pr. civ. ardeleană, exces de putere și omisiune esențială, susținând că, din moment ce nu s'a constatat că prețul ardeiului a fost arbitrar fixat de către cartelator și că din cauza urcării acestui preț, libera concurență a fost cu totul înlăturată, prin aceea că pe teritoriul țării nu se mai găsea nicio altă fabrică care să pună în comerț asemenea produse, Curtea de apel era obligată a considera cartelul din speță ca necontravenind legii speculei și ca atare a-l confirma, respingând cererea de invalidare a lui;

Considerând că legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei din 1923 a prevăzut, prin alin. II al art. 8, pedeapsa închisoarei dela 3 luni până la un an și a amenzei penale dela 5.000—20.000 lei, în contra delințărilor mărfurilor sau alimentelor cari, spre a provoca urcarea nejustificată a prețurilor acestor mărfuri sau alimente, se înțeleg sau se coalizează în scopul de a nu le vinde sau a le vinde numai cu un anumit preț;

Considerând că, prin edictarea acestei dispozițiuni, urmărindu-se din interese superioare economice suprimarea și reprimarea speculei ce unii comercianți delințători de mărfuri sau alimente, înțelegi fiind a ridica nejustificat prețurile, ar exercita-o pe seama și în detrimentul consumatorilor, este dela sine înțeles că legiuitorul nu a făcut nicio distincțiune cu privire la înlăturarea acestor înțelegeri și anume dacă trebuie să cuprindă pe toți delințăorii din întreg cuprinsul țării ai unei categorii de marfă sau aliment, sau numai parte dintr'ansii, ci a considerat drept ilegale și delictuoase orice înțelegeri, coalizări sau cartelări, fie ele chiar parțiale de ordin local, fie ele generale cari s'ar ivi între totalitatea delințăorii din țară ai unei aceleiași mărfi

și cari, prin fixarea unui preț arbitrar al mărfii sau alimentului deținut, provoacă urcarea nejustificată a prețurilor existente;

Că, această concluziune se impune, deoarece în ambele cazuri, consumatorul din localitatea sau regiunea unde a intervenit o asemenea înțelegere de ridicare nejustificată a prețurilor, în orice caz suferă din cauza acestei speculi prin mijloace nepermise cari suprimă concurența liberă și naturală a comerțului, efecte ce însă legiuitorul, după cum s'a arătat, a căutat să le interzică indiferent de întinderea lor, sancționând cu rigurozitate și, în toate cazurile, pe cei ce le produc în împrejurările arătate;

Că, astfel fiind, Curtea de apel pentru a constata în cadrul art. 767 și 784 pr. civ. ardeleană, valabilitatea convențiunii de compromis din speță, potrivit principiilor ce preced, nu era obligată a cerceta dacă această convențiune a intervenit între toate fabricile de măcinat ardeul din întreaga țară și în consecință dacă piața este alimentată cu acest aliment ce provine exclusiv din fabricile cartelate, ci, era obligată numai, a vedea dacă ridicarea prețului ardeului măcinat, intervenită prin convenție, a fost provocată în mod nejustificat, singura condițiune pe care art. 8 citat o cere pentru ca convențiunea să poată fi considerată ilicită și contrară ordinii publice;

Că, întru cât în speță, Curtea de apel ca instanță de apel sesizată cu judecarea unui litigiu ce derivă din executarea numitei convențiuni de cartel, constată că obiectul ei a fost provocarea de către cartelați, a urcării în mod nejustificat a prețului ardeului măcinat, urcare ce s'a și realizat în fapt, cu drept cuvânt și fără a săvârși vreo violare de lege, exces de putere sau omisiune esențială, instanța a hotărât, în asemenea împrejurări, că compromisul care cuprinde o asemenea clauză ce contravine legii speculei, este ilicit și deci nevalabil neputându-se valorifica în justiție și ca atare a admis acțiunea de invalidare a sentinței Camerei Arbitrale;

Că dar această parte a motivelor de casare este nefondată;

Că, în ceea ce privește partea finală din motivul II de casare, prin care recurentul se plânge de violarea art. 784 pct. 8 combinat cu art. 563 pr. civ., este locul a se constata că aprecierea stipulațiunilor dintr'o convențiune ca fiind contrare ordinii publice sau bunelor moravuri, în scopul de a se vedea dacă urmează a produce sau nu efecte juridice, astfel cum este cazul în speță, nu formează o chestiune prejudicială, ci din acest punct de vedere poate fi analizată de către instanțele civile-competente pe calea unei acțiuni civile directe, fără a mai fi necesar a se cerceta în prealabil pe cale penală faptele persoanelor contractante și a se da în cauză o sentință penală, pentru ca mai apoi pe baza ei să se introducă o acțiune de reînnoire;

Că, astfel fiind și întru cât în speță instanța de apel a hotărât tot astfel și această parte a motivului este nefondată și deci recursul câtă a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 10 Iunie 1936

Prezidenția d-lui C. MACRI, consilier

Primăria Municipiului Cernăuți cu Isac Landman și a.

Decizia nr. 1069. Dosar nr. 220/935

Autorizațiune de construcție. Cerere. Reaua voință a autorității de a o rezolvi. Particularul neținut a face dovada relei voințe. Competința organelor de control administrativ de a se pronunța asupra unor asemenea cereri. Nu este exclusivă. Facultatea celui vătămat de a

se adresa ori acestor organe ori contenciosului administrativ. Art. 1 din legea contenciosului administrativ. Art. 46 din legea comitetelor de revizuire din 1933.

1. — *Reaua voință a autorității de a rezolva cererea privitoare la un drept — în specie cerera privitoare la acordarea unei autorizațiuni de construcție — rezultă implicit din faptul nerezolvării cererii și deci autoritatea care primește cererea și nu o rezolvă este presupusă că stă în neacțiune cu rea voință, astfel că particularul vătămat prin nerezolvarea cererii sale nu are a dovedi altceva și instanța nu are a stabili decât refuzul de a rezolva al autorității.*

2. — *Competința comitetelor de revizuire, ca organe de control administrativ asupra organelor administrative locale, în contra refuzului acestora de a se pronunța asupra unei cereri, nu este exclusivă, cel vătămat având facultatea de a se plânge în asemenea cazuri, fie acelor organe administrative, fie instanței de contencios administrativ, întru cât art. 1 din legea contenciosului administrativ nu a fost abrogat de legea comitetelor de revizuire.*

Curtea,

Asupra recursului declarat de Primăria Municipiului Cernăuți împotriva deciziei nr. 115 din 1934 a Curții de Apel Cernăuți s. I-a, în proces cu Isac Landmann și alții :

Văzând motivul I de casare în cuprinderea următoare:

Rea aplicațiune a legii.

Art. 1 al legii pentru contenciosul administrativ dispune că se poate adresa contenciosului administrativ oricine se pretinde vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor și regulamentelor, sau prin reaua voință a autorității administrative de a rezolva cererea privitoare la un drept.

Cazul de față poartă asupra nerezolvării de către Municipiul Cernăuți a cererii intimațiilor din 20 Martie 1934 de a li se acorda o autorizațiune de clădire.

Este în afară de orice îndoială că nerezolvarea unei cereri nu poate constitui un act administrativ de autoritate în sensul legii, așa că din acest punct de vedere art. 1 al legii citate nu este nicidecum aplicabil cauzei de față.

Rămâne deci numai chestiunea de a se ști dacă nerezolvarea cererii intimațiilor de către recurentul Municipiul Cernăuți poate fi privită din punctul de vedere al „relei voințe a acestei autorități administrative de a rezolva cererea privitoare la un drept”. Or, în cauza de față, Onorata Curte de apel nu stabilește cu niciun cuvânt o rea voință din partea Municipiului Cernăuți de a rezolva cererea intimațiilor, ci stabilește numai nerezolvarea acestei cereri, ceea ce însă nu ajunge pentru aplicarea în cauză a acestei dispoziții legale.

Pe de altă parte, art. 1 citat prevede cererea, despre care se invoacă o rea credință de a o rezolva „privitoare la un drept”. Or, în cauza de față, intimații nici nu au susținut, și mai puțin au dovedit, că ei au un drept de a clădi pe locul din chestie și în forma cerută și nici nu poate de altcum judecarea în această privință să fie de competența Onoratei Curți de apel.

Din expunerile de mai sus rezultă că în cauza de față Onorata Curte de Apel Cernăuți a făcut o rea aplicațiune a art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ și deci primul motiv de casare apare fondat.

Având în vedere că, prin decizia atacată cu prezentul recurs, Curtea de apel a admis în parte acțiunea în contencios administrativ, introdusă de Isac Landmann și alții, ce avea drept obiect obligarea Primăriei Municipiului Cernăuți a rezolva cererea din 20 Martie 1934

privitoare la acordarea unei autorizațiuni de construcție pe terenul proprietatea lor din Cernăuți și, în consecință, instanța constatând că numita cerere nu a fost rezolvată nici până în momentul introducerii acțiunii, a obligat pe pârîtă să o rezolve în conformitate cu art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ;

Având în vedere că, prin motivul I de casare recurenta se plînge în prim rînd de rea aplicațiune a art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ, prin aceea că, Curtea de apel era obligată a stabili în prealabil elementul „releii voințe” a autorității administrative de a rezolva cererea privitoare la dreptul pretins de intimati, de care este condiționată însăși admisibilitatea acțiunii și că simplul fapt al constatării refuzului autorității nu îndreptățește instanța de a admite acțiunea;

Considerând că, în conformitate cu art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ, cel ce se pretinde vătămat în drepturile sale prin reaua voință a autorității administrative, de a rezolva cererea privitoare la un drept, poate face cerere, pentru recunoașterea dreptului său, la instanțele judecătorești competente;

Că, reaua voință a autorității de a rezolva cererea privitoare la un drept rezultă implicit din faptul nerezolvării cererii și deci autoritatea care primește cererea și nu o rezolvă este presupusă că stă în neacțiune cu reaua voință, astfel că particulelul vătămat prin nerezolvarea cererii sale nu are a dovedi altceva și instanța nu are a stabili decât refuzul de a rezolva al autorității;

Că, dar, în speță, intimații reclamanți nu mai erau obligați a dovedi, iar Curtea de apel a stabili, dacă refuzul primăriei recurente de a rezolva cererea de autorizațiune a construcției a fost rezultatul unei rele voințe, deoarece, după cum s'a arătat, reaua voință a fost și este dovedită implicit, prin constatarea nerezolvării cererii în termenul legal și pe care instanța stabilind-o, bine admite acțiunea;

Că, astfel fiind, partea I-a a motivului de casare urmează a se respinge ca nefondată;

Având în vedere partea II-a a motivului de casare, prin care recurenta pretinde că intimații nedovedind dreptul lor de a obține autorizațiunea de construcție, instanța de contencios administrativ nu putea admite acțiunea pe temeiul art. 1 din legea contenciosului administrativ;

Că, însă, întru cât dreptul intimaților, de a obține autorizațiunea de construcție solicitată, nu a fost contestat înaintea instanței de fond, o asemenea chestiune nu mai poate fi ridicată pentru prima dată înaintea acestei Inalte Curți;

Că, prin urmare și partea a doua a motivului este nefondată și deci întreg motivul de casare se respinge.

Văzând motivul II de recurs astfel formulat :

Depășirea competenței în sensul că Onorata Curte de Apel a intrat în atribuțiunile altei puteri constituite în Stat,

Art. 46 din legea comitetului central și comitetelor locale de revizuire dispune că „în contra refuzului organelor administrației locale de a se pronunța asupra unei cereri, interesații se pot adresa organelor de control administrativ”.

În speță organul de control — după dispozițiunea art. 42 alin. 2 al aceleiași legi — este Ministerul de Interne.

Intimații urmau deci să se adreseze cu plîngerea lor din cauză Ministerului de Interne ca organ de tutelă administrativă și control ierarhic.

În acest sens a decis și Inalta Curte de Casație și Justiție s. III-a prin dec. nr. 285 din 9 Februarie 1934 (dos. 3445 din 1933. *Jurisprudența administrativă*, vol. XII din 1934) și Comitetul local de Revizuire Chișinău s. II-a, prin dec. nr. 268 din 1934 (citată în *Jurisprudența Generală* nr. 26 din 12 Iulie 1934).

În consecință, în cauza de față, Onorata Curte de apel ca instanță de contencios administrativ a depășit competența sa, în sensul că a intrat în atribuțiunile altei puteri constituite în Stat, adică a Ministerului de Interne, astfel că și al doilea motiv de casare apare fondat.

Având în vedere că, prin motivul II, recurenta se plînge că Curtea de apel și-ar fi depășit competența, întru cât refuzul primăriei de a se pronunța asupra cererii intimaților trebuia să fie supus cenzurei Ministerului de Interne ca organ de tutelă administrativă sau de control ierarhic, iar nicidecum instanței de contencios administrativ;

Considerând că, în conformitate cu art. 46 din legea de organizare a Comitetului Central și Comitetelor locale de revizuire dela 1933, în contra refuzului organelor administrative locale de a se pronunța asupra unei cereri, interesații se pot adresa organelor de control administrativ, ceea ce înseamnă că competența organelor de control administrativ, asupra unor asemenea chestiuni, nu este exclusivă, cel vătămat având facultatea de a se plînge în contra refuzului autorității administrative locale de a-i satisface cererea, pentru recunoașterea dreptului său, fie celuiui organ de control administrativ, fie instanței de contencios administrativ după cum îi dă dreptul art. 1 din legea contenciosului administrativ, care nu a fost abrogat de legea comitetelor de revizuire;

Că, deci Curtea de apel reținând în cercetarea sa acțiunea intimaților, ce purta asupra refuzului recurente primăriei de a le rezolva cererea cu privire la autorizațiune de construcție, prin aceasta nu și-a depășit competența, astfel după cum neîntemeiat se pretinde prin motivul II de casare.

Că astfel fiind recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența dela 4 Martie 1936

Președenția d lui GH. T IONESCU Președinte

Ilie Dobrescu cu Olimpia R. Mircan

Decizia civilă nr. 84 Dos. nr. 1913/936

Legea conversiunii. Măsurile de urmărire anterioare datei de 7 Aprilie 1934. Desființarea lor la cererea debitorului, deși nu a plătit două rate consecutive fixate de lege.

Întru cât legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 nu fixează vreun termen înăuntrul căruia debitorul să poată cere, pe baza art. 68 al legii, desființarea măsurilor de urmărire luate anterior datei de 7 Aprilie 1934, o asemenea cerere poate să fie făcută de debitor chiar și după ce nu a achitat ratele de 15 Noembrie 1934 și 15 Mai 1935, așa după cum îl obligă legea, sub sancțiunea decăderii de drept din beneficiul termenului și după ce creditorul a cerut fixarea termenului de vânzare a imobilului, potrivit legii, pentru că nu i s'au achitat de debitor două rate consecutive.

Curtea.

Asupra apelului făcut de Ilie Dobrescu în contra sentinței nr. 402 din 1935 a Trib. Buzău s. I-a, prin care s'a respins cererea înreg, la nr. 23612 din 4 Iunie 1936 de către sus numitul apelant, cerere ce avea de obiect ca pe baza art. 68 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 să se desființeze măsurile de urmărire și executare puse în cauză de către creditorul Olimpia R. Mircan;

Având în vedere susținerile părților și actele din dosar din care în fapt se constată următoarele: d-na Olimpia Radu Mircan împrumută cu ipotecă pe Ilie Dobrescu cu suma de 312.000 lei la 15 Iunie 1929,

La termen debitorul Ilie Dobrescu nefiind următor obligațiunii de a plăti, creditoarea procedează la facerea formalităților de vânzare la Tribunalul Buzău, unde este situat imobilul ipotecat, vânzarea însă, care nu s'a putut efectua până la 29 Martie 1934 când chiar la cererea creditoarei urmărirea a fost lăsată în nelucrare.

La 24 Mai 1935 creditoarea repune procesul pe rol și fixează termen de vânzare la 27 Iunie 1935.

Între timp și anume la 4 Iunie 1935 debitorul Ilie Dobrescu face cerere în fața aceluiași tribunal și pretinde desființarea tuturor formelor de urmărire începute înainte de 7 Aprilie 1934.

Tribunalul însă respinge această cerere prin sentința cu nr. 402 din 1335 motivând că deși debitorul face dovada cu decizia civilă cu nr. 111 din 19 Ianuarie 1935 a Curții de Apel s. I-a că într'adevăr intră în prevederile legii de asanare și deși are dreptul să introducă o asemenea cerere într-un câștig înșuș debitor n'ar fi făcut această cerere, imediat după punerea în aplicare a legii, ci tocmai după un an dela punerea ei în aplicare și într-un câștig n'a achitat cele două rate scadente la 15 Noembrie 1934 și 15 Mai 1935, nu mai poate cere desființarea măsurilor de urmărire începute înainte de 7 Aprilie 1934, deoarece pentru a putea beneficia de lege — zice tribunalul — ar fi trebuit ca în prealabil să-și fi îndeplinit obligațiunile puse prin lege și anume să fi plătit cele două rate, altfel decade din beneficiul acordat de ea și conform art. 14 alin. II nu se mai poate sustrage dela urmărire.

Considerând că potrivit art. 68 din legea de asanare din 7 Aprilie 1934 debitorii cari intră în prevederile legii pot pe cale de cerere directă în camera de consiliu să ceară și să pretindă desființarea formelor de urmărire, începute anterior punerii în aplicare a legii;

Considerând că potrivit acestui text nulitatea formelor de urmărire nu se mai produce automat ca în legile precedente, ci numai la cererea părții interesate care o va putea introduce oricând, justificând numai că intră în cadrul legii de asanare și că formele de urmărire a căror anulare le pretinde s'au făcut anterior punerii în aplicare a legii, adică anterior datei de 7 Aprilie 1934;

Considerând că nu se poate condiționa primirea unei asemenea cereri pe considerațiunea că nu s'ar fi produs imediat după punerea în aplicare a legii sau de împrejurarea că debitorul n'ar fi plătit cele două rate scadente la Noembrie 1934 și Mai 1935 — cum zice tribunalul — deoarece și într-un caz și într-altul nu se respectă nici textul legii și nici rațiunea ei; nici textul pentru că în art. 68 nu se arată niciun termen înăuntrul căruia să se producă o asemenea cerere lăsată, ca atare la facultatea debitorului și subordonată interesului pe care îl are și al cărui singur apreciator este și nici rațiunea legii pentru că situațiunea de favoare creiată debitorului nu poate fi întoarsă în contra lui fără o dispoziție formală care să arate în mod concret acest lucru; că dacă orice creanță nu poate fi executată decât când este ajunsă la scadență și dacă prin această lege a conversiunii, scadențele creanțelor au fost prorogate la termene posterioare punerii în aplicare a legii, adică posterioare datei de 7 Aprilie 1934, de sigur că și formele de executare făcute anterior acelor scadențe sunt inoperante, ca fiind făcute mai înainte ca creanța să devină exigibilă; că dacă legea a prescrip pentru debitor această favoare și dacă și partea care are interes vrea acest lucru, voința ei manifestată în condițiunile art. 69 este suficientă pentru ca toate aceste forme de urmărire făcute anterior să fie declarate de instanță nule și fără ființă;

Considerând că dispozițiunile art. 14 alin. II invocat de intimată și potrivit căruia debitorul care n'a plătit două rate pierde beneficiul termenului, este fără influență asupra dreptului ce-l are, potrivit art. 69, de a se cere desființarea formelor de urmărire începute, căci decăderea din beneficiul termenului nu are drept rezultat decât că creanța creditorului respectiv devine imediat exigibilă însă nu întreagă, așa cum rezultă din actul de creanță și redusă, așa cum dispune

această lege de asanare și sub raportul capitalului și sub raportul procentelor. Că, din acest punct de vedere apără și un interes concret și de ordin practic pe care debitorul îl are chiar în situațiunea aceasta de a fi pierdut beneficiul termenului să poată pretinde anularea formelor de urmărire făcute anterior legii, deoarece în afară de împrejurarea că acest drept nu i se îngrădește de nicio dispozițiune din lege care fiind de excepție este și de strictă interpretare, decăderea din beneficiul termenului neechivalând cu decăderea din beneficiul legii, dar menținerea și validarea tuturor acestor forme de executare făcute anterior legii pe bază de creanță neredusă pune pe debitor în favoarea căruia de altfel s'a făcut această lege, în imposibilitate pe de o parte de a nu mai putea face uz de dispozițiunile art. 525 pr. civ., iar, pe de altă parte, și ce este și mai grav, de a nu mai putea avea destui amatori — cumpărători al căror număr de sigur că s'ar reduce, — deoarece nu este tot una să se anunțe în publicații, afișe, etc. că sarcina și prețul licitației începe dela atât quantumul creanței convenționale și nu dela atât cât este quantumul acestei creanțe reduse cu 20 la sută sau cu 50 la sută după cum este vorba de o creanță urbană sau rurală;

Considernd că nu este locul să se facă vreo apropiere între art. 10 și art. 14 alin. II, după cum nu este locul să se susțină că prin analogie situațiile ar putea fi socotite ca identice pentru că în cazul art. 10, atunci când debitorul n'a făcut declarațiune sau dacă a făcut-o a omis cu rea credință o parte din activul lui, sancțiunea ce se prescrie este aceea a decăderii de lege, de unde consecința că creanța rămâne, așa cum a fost stabilită inițial prin voința părților și în acest caz n'ar mai fi nicio rațiune să nu se mențină formele de urmărire deja începute căci în această împrejurare raportul de drept dintre părți creiat prin voința lor nu s'a modificat cu nimic; pe când în cazul art. 14 alin. II, așa cum s'a arătat mai sus, raportul de drept între părți suferă o profundă modificare prin voința legii, creanța reducându-se și din punctul de vedere al capitalului și din punctul de vedere al procentelor, reducere care influențează în mod hotărâtor și asupra urmăririi și care face necesară modificarea formelor de urmărire în vederea punerii lor în concordanță cu quantumul creanței reduse, motiv care de altfel explică și justifică și în serarea dispozițiunilor art. 69 din lege;

Că, prin urmare, debitorul având tot interesul să ceară și să pretindă anularea formelor de executare începute mai înainte de punerea în aplicare a legii asanării, interes care se justifică atât pe dispozițiunile art. 69 din lege, cât și prin rațiunea acestor dispozițiuni, apelul este fondat și admitându-l ca atare, Curtea reformează în totul sentința atacată și ca consecință anulează toate formele de executare începute asupra imobilului ipotecat, proprietatea sus numitului debitor, forme făcute anterior punerii în aplicare a legii asanării din 7 Aprilie 1934;

Pentru aceste motive redactate de d. Consilier St. Stoescu, Curtea admite apelul, etc.

(ss) Gh. T. Ionescu, D. Tomida, Gh. Pöltzer, St. Stoescu.

OPINIUNE

Asupra apelului făcut, prin petiția înreg. la nr. 11234 din 22 Iunie 1935, de către Ilie Dobrescu, proprietar, domiciliat în orașul Buzău, str. Dionisie Episcopul, cartierul Regele Ferdinand, în contra sentinței civile cu nr. 402 din 18 Iunie 1935 a Tribunalului Buzău s. I-a, prin care i s'a respins ca nefondată, cererea făcută prin petiția înreg. la nr. 23612 din 4 Iunie 1935, prin care cerea ca, pe baza art. 68 din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, să se dispună desființarea tuturor actelor de urmărire începute înainte de 7 Aprilie 1934, încuviințate la cererea creditoarei Olimpia Radu :

Având în vedere actele și lucrările din dosar cum și concluziunile orale și scrise ale părților;

CURTEA DE APEL DIN CONSTANȚA

Audiența din 4 Decembrie 1935

Președinția d-lui GH. L. Dimitriu președinte

Tudor Dumitrescu cu Maria Popovici ș. a.

Deciziune Civilă nr. 198 Dos nr. 1621/935

Legea conversiunii. Nedepunerea sumei pentru soluționarea mai grabnică a cererii de conversiune în termenul fixat de președintele tribunalului. Decădere. Art. 50 și 75 din legea lichidării datoriilor agricole din 7 Aprilie 1934. Art. 7 din legea concordatului preventiv.

Art. 50 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 trimițând, în ce privește procedura de urmat la textele din legea concordatului preventiv, pe care regulamentul de aplicare a legii le enumeră, urmează că aceste dispozițiuni se aplică celor ce invoacă beneficiul legii de lichidare a datoriilor agricole.

Fiind vorba de o dispozițiune procedurală relativă la depunerea sumei necesare pentru operațiunile de lichidare, cerută de lege pentru soluționarea cât mai grabnică a cererii de lichidare, nedepunerea ei în termenul fixat de președinte, atrage după sine decăderea prevăzută de art. 7 din legea concordatului preventiv.

Art. 75 din legea lichidării datoriilor nu-și are aplicațiunea la sumele prevăzute de art. 7 din legea concordatului preventiv.

La ordine fiind astăzi vidarea divergenței ce s'a ivit în ziua de 1 Noembrie 1935 și care se găsește consemnată în jurnalul nr. 5572 din 1935 prin care d-nii consilieri C. Rușescu și I. Basarabescu sunt de părere a se respinge apelul făcut de Tudor Dumitrescu contra sentinței civile nr. 437 din 1935 a Tribunalului Constanța s. II-a, iar d-l consilier V. Petrescu este de părere să se admită apelul.

La apelul nominal făcut au răspuns apelantul debitor Tudor Dumitrescu prin mandatar d-l avocat S. Constantinescu și Vajahu și intimații creditorii Maria Popovici prin mandatar d-l avocat Ghinsberg și Gh. Popovici prin mandatar d-l avocat Mavrodin.

Curtea în majoritate,

Asupra apelului făcut de Tudor Dumitrescu din Cerna-Voda cu petiția înreg. la nr. 21214 din 1935 contra sentinței civile nr. 437 din 1935 a Trib. Constanța s. II-a prin care admite cererea făcută de creditorul Gh. Popovici din Cerna-Vodă și consideră decăzute deplin drept din cererea de concordat agricolă făcută conform art. 60 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane de către debitorul Tudor Dumitrescu din Cerna-Voda în conformitate cu dispozițiunile art. 7 din legea concordatului preventiv.

Văzând actele cauzei și concluziunile părților în susțineri și combateri.

Având în vedere că din toate acestea se constată în fapt următoarele:

Având în vedere că art. 50 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane, după ce fixează condițiunile pentru comercianți, industriași și societățile comerciale, spre a putea invoca beneficiul legii în alin. III, prevede normele acestea trebuie să urmeze pentru a obține aceste beneficii, dispunând că în procedura acestui text se vor aplica toate dispozițiunile legii concordatului preventiv, relativ la convocarea creditorilor, la verificarea creanțelor și la votul creditorilor.

Că dar acest text trimițând la toate dispozițiunile din legea concordatului preventiv, în ceea ce privește procedura de urmat pentru convocarea creditorilor, verificarea creanțelor și votul creditorilor urmează că trebuiesc aplicate toate dispozițiunile cuprinse în articolele din legea concordatului preventiv relative la procedura de urmat pentru obținerea be-

Având în vedere că prima instanță a respins cererea pe considerațiunea că, deși apelantul intră în prevederile legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, față de creditoarea Olimpia R. Mircan, după cum constată decizia civilă cu nr. 11 din 9 Ianuarie 1935 a Curții de Apel din București s. I-a, totuși întru cât apelantul nu a achitat ratele de 15 Noembrie 1934 și 15 Mai 1935, după cum îl obligă legea lichidării din 7 Aprilie 1934, ceea ce a determinat pe creditoare ca la 24 Mai 1935 să ceară scoaterea în vânzare a imobilului, cererea apelantului de a se dispune anularea actelor de urmărire făcute până la 7 Aprilie 1934, pe baza art. 68 din legea reglementării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, nu mai poate să fie admisă;

Având în vedere că apelantul susține că, întru cât legea reglementării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 nu fixează niciun termen înăuntru cărui debitorul să facă cerere pentru desființarea măsurilor de urmărire, dânsul a putut să formuleze o asemenea cerere și mai târziu, după ce două rate, după legea din 7 Aprilie 1934, au devenit exigibile, neplata lor neputând atrage decăderea sa din beneficiul art. 68 din aceeași lege;

Considerând că, potrivit art. 68 din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, toate măsurile de urmărire și asigurare de orice fel, în ființă, luate până la promulgarea acelei legi, contra debitorilor intrând în prevederile legii, de către creditorii intrând în prevederile ei, vor fi desființate în urma cererii debitorului, care se va judeca în camera de consiliu, cu citarea tuturor creditorilor urmăritori sau intervenienți;

Că întru cât, potrivit acestui text de lege, desființarea formelor de urmărire nu poate avea loc decât în urma cererii debitorului, urmează că dacă debitorul nu face o asemenea cerere, ceea ce are interes să o facă pentru a nu-și mări datoria prin sporirea cheltuielilor de urmărire, formele rămân în picioare;

Că, indiferent dacă debitorul a făcut sau nu o asemenea cerere, care este lăsată la facultatea sa, debitorul intrând în prevederile legii, este dator să-și execute la timp obligațiunile impuse de lege, pentru a nu se expune la decăderile edictate de ea;

Considerând că, potrivit art. 33 al legii, debitorii urbanei intrând în prevederile ei, sunt îndatorăți ca datoria redusă prin efectul legii s'o plătească în 10 ani, în rate semestriale egale, la 15 Mai și 15 Noembrie ale fiecărui an, începând cu data de 15 Noembrie 1934, sub sancțiunea decăderii de drept din beneficiul termenului, în caz când nu a plătit la scadență două rate succesive, potrivit art. 39 și 14 alin. II din lege;

Că întru cât, în speță, se stabilește în fapt că debitorul, deși susține că intră în prevederile legii reglementării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, după cum a hotărât și această Curte prin decizia civilă cu nr. 11 din 19 Ianuarie 1935, totuși nu a plătit la scadență, nici rata de 15 Noembrie 1934, nici pe cea din 15 Mai 1935, după cum, de altfel, se constată din certificatul cu nr. 465 din 4 Ianuarie 1936 al Grefei Trib. Buzău s. I-a, nu a depus nici rata de 15 Noembrie 1935, numitul apelant, potrivit textelor mai sus arătate, este decăzut de drept din beneficiul termenului și creditoarea era în drept la 24 Mai 1935, după scadența a două rate, să ceară fixarea termenului de vânzare;

Că, deși legea nu fixează vreun termen înăuntru cărui debitorul să poate cere, pe baza art. 68 al legii, desființarea măsurilor de urmărire, luate anterior datei de 7 Aprilie 1934, se înțelege că o asemenea cerere nu poate să fie formulată decât atâta timp cât, prin efectul legii, nu este decăzut din beneficiul termenului, în care caz nu se mai poate formula o asemenea cerere, căci creditorul a reintrat, prin efectul legii, în dreptul lui de a-l urmări.

Că apelul fiind astfel nefondat, urmează să fie respins.

(ss) Ștefan P. Mihăileanu.

neficiilor prevăzute de legea lichidării din 7 Aprilie 1934.

Că, mai mult, regulamentul legii de lichidare explicând dispozițiile legii, arată precis că se vor aplica procedurile de lichidare, prevăzute de art. 50 dispozițiile mai multor articole din legea concordatului preventiv între cari figurează și art. 7 lit. a, b și c;

Considerând că art. 7 lit. c din legea concordatului preventiv dispune că președintele, pe lângă dispozițiile luate conform alin. a și b din art. 7, va fixa și suma necesară pentru acoperirea cheltuelilor de procedură a concordatului și termenul înăuntrul căruia va trebui depusă suma; iar în partea sa finală acest alineat arată că neîndeplinirea sumei la termenul fixat, atrage după sine decăderea deplin drept a comerciantului din cererea sa;

Că deci din textele precise ale celor două legi, citate mai sus și coroborate cu deslușirile regulamentului legii de lichidare a datorjiilor, reiese în mod evident că dispozițiile procedurale din art. 7 al legii concordatului preventiv se aplică și legii de lichidare a datorjiilor.

Că în speță fiind vorba de o dispozițiune procedurală relativă la depunerea unei sume, necesară pentru operațiunile de lichidare și cerută de lege pentru o soluționare cât mai grabnică a cererei comerciantului, nedepunerea ei la termenul fixat de președinte atrage după sine decăderea prevăzută de art. 7 din legea concordatului preventiv.

Că prin urmare această decădere fiind *ope legis*, expres prevăzută, aplicațiunea ei nu mai poate fi pusă la îndoială.

Considerând pe de altă parte că art. 75 din legea lichidării datorjiilor, invocat de apelant, nu-și poate avea aplicațiunea în cazul de față, căci acest text, dispunând ca toate declarațiile, cererile și în general toate actele de procedură relative la aplicarea dispozițiilor legii sunt scutite de orice timbru și taxe, se referă numai la acele cheltueli cari au caracterul unui venit la Stat.

Considerând că suma depusă conform art. 7 din legea concordatului preventiv pentru preîntâmpinarea cheltuelilor nu constituie un venit al Statului ci este proprietatea celui ce a depus-o, căci acesta poate ridica ce a mai rămas din ea, după terminarea operațiunilor.

Că prin urmare scutirea din art. 75 nu se referă la suma depusă conform art. 7 alin. c din legea concordatului.

Față de cele mai sus expuse apelul de față este nefondat și urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier Basarabescu, Curtea în majoritate respinge ca nefondat apelul, etc.

(ss) Gh. L. Dimitriu, I. Iosipescu, C. Rusescu, I. Basarabescu.

OPINIE. — Subsemnatul consilier Vasile F. Petrescu, difer de părerea majorității și sunt de părere a se admite apelul declarat de Tudor Dumitrescu contra sentinței civile nr. 437 din 1935 a Tribunalului Constanța s. II-a și reformându-se această sentință, a se respinge cererea creditorului Gh. Popovici înregistrată sub nr. 20671 din 1935 la Trib. Constanța s. II-a.

Motivele sunt următoarele:

Având în vedere că în fapt se constată că debitorul apelant T. Dumitrescu a făcut la 10 Iulie 1935 o cerere de concordat agricol conform art. 50 din legea lichidării datorjiilor agricole și urbane din 1934, care s'a admis în principiu prin ordonanța nr. 70 din 1935 a Tribunalului Constanța s. II-a, fixându-se termen pentru convocarea creditorilor la 21 Septembrie 1935.

Totodată debitorul a fost obligat să depună suma de 1250 lei cheltueli, în 10 zile dela data ordonanței.

La 10 Septembrie 1935, s'a preschimbat termenul convocărei la 23 Octombrie 1935.

Suma ordonată pentru cheltueli nu s'a depus decât la 16 Septembrie 1935.

Creditorul Gh. Popovici prin cererea înreg. la nr. 20671

din 1935 la Trib. Constanța s. II-a arată că nu s'a depus suma stabilită pentru cheltueli în termen, se referă la art. 7 lit. c din legea asupra concordatului preventiv care prevede că nedepunerea sumei pentru cheltueli de procedură concordatară în termenul stabilit prin ordonanță, face ca petiționarul să fie decăzut, deplin drept, și cere a se constata aceeași și a-l considera decăzut deplin drept din concordat.

Că legea concordatului preventiv, art. 7 alin. c, se aplică și legii lichidării datorjiilor după cum se prevede și prin regulamentul acestei legi sub art. 50 alin. ultim c

Tribunalul adoptă acest mod de a vedea și prin sentința nr. 437 din 1935 admite cererea și consideră pe debitorul T. Dumitrescu decăzut deplin drept din cererea de concordat agricol făcută conform art. 50 din legea pentru lichidarea datorjiilor agricole și urbane din 1934, în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. c din legea asupra concordatului preventiv.

Având în vedere că art. 50 din legea sus menționată, care reglementează concordatul agricol prevede textual că toate dispozițiile legii concordatului preventiv, relativ la convocarea creditorilor la verificarea creanțelor și la votul creditorilor sunt aplicabile și procedurii prevăzute de acest articol.

Articolul 50 din regulamentul legii completează acest text, cu indicarea articolelor de lege aplicabile, din legea asupra concordatului preventiv, — printre care și art. 7 alin. c care interesează în speță.

Având în vedere că acest articol 7 din legea asupra concordatului preventiv prevede pe lângă dispozițiile procedurale și o decădere deplin drept din cererea de concordat preventiv a comerciantului care nu va depune suma ordonată în termenul fixat de tribunal.

Având în vedere că decăderea a fost introdusă prin modificarea legii din 3 Iulie 1930 (Monitorul Oficial nr. 146 din 1930) și că până la acea dată art. 7 edicta numai dispozițiile procedurale fără acea decădere.

Având în vedere că art. 50 din legea lichidării datorjiilor rurale și urbane din 1934 prevede că dispozițiile legii concordatului preventiv relativ la convocarea creditorilor, la verificarea creanțelor și la votul creditorilor se aplică și procedurii prevăzute de acest articol, fără a face vreo mențiune relativ la decăderile prevăzute de legea concordatului preventiv.

Față de împrejurarea că legea concordatului preventiv a existat în prima sa redacțiune, — a art. 7 alin. c fără sancțiunea decăderii, — care ulterior a fost expres prevăzută, învederează distincțiunea ce se poate face în acest text între dispozițiunea procedurală de o parte și sancțiunea decăderii expres prevăzută de altă parte și naște îndoiala dacă art. 50 din legea pentru lichidarea datorjiilor agricole și urbane din 1934 a avut în vedere numai dispozițiile procedurale sau a înțeles să le sancționeze și cu decăderea prevăzută de legea concordatului preventiv, de care decădere însă art. 50 din legea sus indicată nu face nicio mențiune.

Având în vedere că prin decădere se înțelege pierderea unui drept sau a unei facultăți cari nu au fost exercitate la timp, sau pentru conservarea cărora nu s'au făcut la timp formalitățile edictate.

Că așa cum sunt toate regulele cari restrâng drepturile, decăderile sunt de strictă interpretare, nu se poate extinde prin analogie la alte cazuri sau la alte persoane, trebuie să fie expres prevăzute de lege și în consecință nu pot fi aplicate decât în mod restrictiv.

Fiind de interpretare strictă, în caz de îndoială, dubiul trebuie interpretat în sensul neaplicării lor.

Astfel fiind întru cât art. 50 din legea pentru lichidarea datorjiilor agricole și urbane din 1934, referindu-se numai la formele de procedură, sancțiunea decăderii prevăzută de art. 7 alin. c din legea concordatului preventiv nu poate fi

extinsă și la procedura concordatului agricol, în lipsa unei **dispozițiuni exprese**.

În consecință, textul regulamentului, art. 50, care completează prin indicarea articolelor din legea concordatului preventiv, face în această privință un adaos la lege, care neavând o bază legală, nu poate fi ținut în seamă.

Având în vedere că decăderea prevăzută de art. 7 alin. c din legea asupra concordatului preventiv este o decădere a comerciantului din cererea sa și că nu există nicio împiedicare legală ca acesta să facă o nouă cerere.

Că însă dacă s'ar admite această decădere, și în cazul prevăzut de art. 50 din legea pentru lichidarea datoriilor urbane și rurale, din 1934, față de dispozițiunile art. 24 alin. 1 din legea cu privire la unele dispozițiuni pentru îlesnirea și refacerea creditului din 20 Aprilie 1935 care prevede că debitorii intrând în prevederile art. 50 al legii din 7 Aprilie 1934, vor putea introduce cereri de convocarea creditorilor, prevăzute de acest articol, în termen de maximum 3 luni dela publicarea acestei legi, această decădere ar constitui nu numai o decădere din cerere, ci chiar o decădere din drept, prin expirarea termenului în care o asemenea cerere ar putea fi introdusă.

Astfel pe cale de analogie s'ar da o sancțiune mai drastică decât aceea prevăzută de legea la care se trimite și de care sancțiune legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934 nu face nicio mențiune.

VASILE F. PETRESCU

NOTA. — Curtea de Apel Constanța a fost chemată să se pronunțe asupra uneia din nenumăratele probleme la care a dat loc aplicațiunea art. 50 al legii lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, datorită reglementării din cale afară de succintă a unei instituțiuni necunoscută până atunci în dreptul nostru.

Legiuitorul s'a mulțumit într'adevăr să trimeată la legea concordatului preventiv în ceea ce privește dispozițiunile de procedură, fără a ține seamă că din pricina deosebirilor însemnate existând între cele două instituțiuni, o sumă din regulile aplicabile concordatului preventiv, sunt inaplicabile concordatului special creat de art. 50.

Cuprinsul alin. 3 al art. 50, care trimite la procedura concordatului preventiv, e următorul: „toate dispozițiunile legii concordatului preventiv, relativ la convocarea creditorilor, la verificarea creanțelor și la votul creditorilor, sunt aplicabile și procedurii prevăzute de acest articol“.

Nu face obiectul niciunei discuții faptul că articolul citat nu trimite la legea concordatului preventiv decât în ceea ce privește dispozițiile relative la procedură. Niciuna din dispozițiile privitoare la fondul dreptului prescrise în legea concordatului nu vor fi aplicabile în ipoteza asupra căreia raționăm.

Atât doctrina cât și jurisprudența sunt unanime în acest sens, față de termenii categorici ai alin. 3 al articolului 50.

Singura dificultate care subsistă este aceea de a ști care sunt dispozițiile privitoare la procedură, spre deosebire de cele cari conțin reguli de fond. Cade deci în sarcina interpretelor textului în chestiune să deosebească printre prescripțiile înscrise în legea concordatului preventiv pe acele care se vor aplica și în ipoteza prevăzută de art. 50.

Regulamentul legii, în scopul de a ușura sarcina aceasta, a enumerat articolele din legea concordatului care urmează să se aplice în cazul de care ne ocupăm.

Sistemul adoptat nu este însă la adăpost de orice critică deoarece chiar în articolele citate pe lângă regulile de procedură care predomină, există și prescripții de

fond. În același articol, în același alineat chiar, se pot întâlni atât dispoziții procedurale, cât și dispoziții de fond.

Interpretul nu va avea așa dar să se călăuzească de enumerarea rigidă a regulamentului, care nu poate nici modifica, nici adăuga la lege, ci va trebui să analizeze cu atenție fiecare prescripție din legea concordatului.

Curtea de Apel Constanța, în speța pe care o adnotăm, a avut să decidă asupra caracterului unei dispozițiuni din legea concordatului preventiv și anume art. 7 litera c, care prevede obligațiunea pentru tribunal de a fixa suma necesară pentru acoperirea cheltuelilor de procedură a concordatului într'un termen de maximum 8 zile cu sancțiunea decăderii comerciantului din cererea sa în caz de nedepunere în termenul fixat.

Ivindu-se divergență majoritatea a decis că dispozițiunea art. 7 lit. c, fiind privitoare la procedură, urmează ca ea să se aplice și în concordatele prevăzute de art. 50. În consecință Curtea a menținut sentința tribunalului, considerând ca decăzut pe comerciant pentru motivul că nu a depus cheltuelile în termen.

Pentru a decide astfel majoritatea a adoptat sistemul — criticabil după părerea noastră — urmat de regulamentul legii din 7 Aprilie 1934, considerând dispozițiunea în chestiune ca un tot, fără a mai analiza dacă ea cuprinde sau nu, și reguli de fond.

Curtea se mulțumește să țină seamă de enumerarea din regulament, în care se cuprinde și art. 7 lit. c din legea concordatului preventiv și fiindcă regulamentul nu distinge, o aplică în totul cu toate consecințele ei.

În opinia separată a d-lui consilier Vasile F. Petrescu se adoptă sistemul preconizat de noi mai sus și anume acela de a analiza dispoziția din legea concordatului la lumina principiilor de drept, în loc de a se mulțumi cu aplicarea rigidă a dispozițiilor enumerate în regulament.

Intrebuintând această metodă de interpretare, autorul opiniei separate ajunge la o concluzie contrară aceleia la care s'a oprit majoritatea.

Argumentația sa e următoarea: articolul 7 al legii concordatului cuprinde pe lângă dispozițiunile procedurale și o decădere deplin drept din cererea de concordat preventiv a comerciantului care nu depune suma fixată în termenul hotărît de tribunal. Distincțiunea aceasta se poate face cu atât mai mult cu cât textul care nu cuprindea la început decât dispozițiuni procedurale a fost remaniat, introducându-se prin modificarea survenită în 1930, decăderea arătată. În continuare se arată că întru cât pe de o parte art. 50 nu trimite decât la regulile de procedură ale legii concordatului preventiv, iar pe de altă parte decăderile, cari privesc fondul dreptului, iar nu procedura, sunt de strictă interpretare, urmează că nu se poate aplica în ipoteza art. 50 decăderea prevăzută de art. 7 din legea concordatului. Un argument din cele mai puternice în sprijinul acestei teze, autorul opiniei îl găsește în împrejurarea că decăderea în ipoteza art. 50 e mai gravă decât în cazul concordatului, deoarece pe cât timp la acesta din urmă nu e vorba decât de o decădere din cerere, în cazul art. 50 este vorba de o decădere din drept, întru cât potrivit art. 24 al legii de refacere a creditului din 20 Aprilie 1935, cererile conform art. 50 nu se pot face decât 3 luni dela promulgarea acelei legi, așa încât după această dată comerciantul decăzut conform art. 7, ar pierde înșuși dreptul său la concordatul prevăzut de art. 50.

Suntem în totul de acord cu concepția exprimată în opinia separată a d-lui consilier Vasile F. Petrescu,

care se întemeiază pe o exactă analiză a dispozițiilor cuprinse în art. 7 al legii concordatului preventiv.

Acest articol care nu e singura dispoziție legislativă de acest fel, cuprinde atât reguli de fond, cât și de procedură. Lucrul se înțelege cu atât mai ușor cu cât dispozițiunea finală a articolului 7 lit. c edictând decăderea comerciantului a fost adăugată ulterior. Faptul că legiuitorul din 1930 a adăugat la alineatul în chestiune dispozițiunea nouă în loc de a întocmi un nou alineat sau un nou articol, nu poate schimba caracterul acelei dispozițiuni care institue o decădere.

Imprejurarea că în ipoteza de care ne ocupăm decăderea privește dreptul însuși, fără posibilitatea de a introduce o nouă cerere, demonstrează în chip vădit că e vorba de o dispoziție de fond.

S'ar putea totuși obiecta poate că decăderea din drept nu este decât consecința nerespectării unei reguli procedurale, așa încât dispozițiunea din care pe cale de consecință rezultă decăderea nu e, în fond, decât tot o dispoziție de procedură.

Obiecțiunea e și mai impresionantă, la prima vedere, în ipoteza simplei decăderi din cerere.

Argumentele acestea nu ne par însă convingătoare față de principiul generalmente admis al interpretării restrictive a decăderilor. Ceea ce comandă acest principiu e ca nimeni să nu poată fi socotit că a pierdut beneficiul vreunui drept, oricare ar fi el, decât în virtutea unui text precis de lege. Ar fi inadmisibil ca cineva să se vadă decăzut din dreptul său pe cale de interpretare. Decăderea e un lucru cu mult prea grav pentru ca ea să poată depinde de aprecierea variabilă a interpreților legii.

Sistemul acesta rigid de aplicare al decăderilor rezultând din nerespectarea unor reguli de formă în dreptul modern, constituie un caracter necesar la formalismul, oricât de redus ar fi el, pe care legiuitorul a trebuit să-l admită. Extinderea pe cale de interpretare a unor decăderi rezultând din reguli de pură formă ar avea, e ușor de înțeles, supărătoare consecințe.

Grija aceasta a legilor noastre de a nu constata pierderea unui drept decât atunci când în această privință nu poate exista nicio îndoială, o întâlnim nu numai atunci când pierderea dreptului e consecința neîndeplinirii vreunei prescripții legale, ci și în ipotezele când pierderea dreptului e rezultatul voinții liber exprimate a titularului său. Iată de ce renunțările la drepturi sunt și ele supuse, în dreptul nostru, regulii unei stricte interpretări. Renunțarea pentru acest cuvânt nu se poate prezuma. Ea trebuie să fie neîndoiosă.

Pentru aceste considerațiuni socotim că în ipoteza asupra căreia raționăm, îndoiala care subsistă asupra intențiilor legiuitorului cu privire la decăderea prevăzută de art. 7 al legii concordatului, nu poate duce decât la stricta interpretare a acestei dispozițiuni.

În ceea ce privește dispozițiunile privitoare la renunțarea la unele drepturi doctrina socotește cu drept cuvânt că ele sunt relative la fond, nu la procedură. Cu drept cuvânt. Comentaariul d-lor Petit, Stoeanovici și alții asupra legii conversiunii la pag. 396, nr. 4, analizând art. 50 precizează: „Cum alineatul din art. 50 se referă numai la dispozițiile procedurale, ceea ce rezultă din expresiile întrebunțate „sunt aplicabile și procedurii prevăzute de acest articol”, rezultă că în materia care ne preocupă nu au a se aplica și dispozițiile de fond din legea concordatului. Astfel nu poate fi vorba de prezumție de renunțare la ipotecă, gajuri sau privilegii, prevăzută de art. 21 din legea asupra concordatului”.

Pentru aceleași considerațiuni nu poate fi vorba de extinderea decăderii prevăzută expres numai în ipoteza concordatului preventiv, deoarece consecințele decăderii sunt aceleași ca și cele ale renunțării, adică pierderea dreptului, care nu poate face obiectul unei dispozițiuni de procedură, ci de fond.

În concluzie ne raliem în totul la soluția dată în opinia separată a d-lui consilier Vasile F. Petrescu în sensul neaplicării decăderii prevăzute de art. 7 lit. c a legii concordatului preventiv, la concordatele speciale reglementate de art. 50 al legii din 7 Aprilie 1934.

RENE P. RĂMNICEANU

Doctor și laureat al Facultății de Drept din Paris

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA NOTARIAT

Audiența dela 19 Septembrie 1926

Președinția d-lui S. Costinescu, Judecător de ședință

Constantin Tisescu ș. a. cu Odette Belu

Sentința nr. 851 Bosar nr. 15181/934

Vânzare silită imobiliară. Adjudecare asupra creditorului urmăritor. Depunerea prețului adjudecării în creanțe. Contestație. Excepțiune de inadmisibilitate. Respingere. Dacă în instanța de contestație la depunerea prețului se poate discuta cuantumul creanței. Soluție afirmativă. Art. 506 bis și 552 proc. civ.

Creanța opusă în compensație nelichidă. Compensație judecătorească și nu legală. Dacă poate fi invocată în instanța de contestație la depunerea prețului. Soluțiune negativă. Art. 552 proc. civ. și 1145 cod. civ.

1. — Excepțiunea de inadmisibilitatea unei contestații la depunerea prețului adjudecării în creanțe, pe motiv că prin ea nu s'ar putea discuta cuantumul creanței depuse, întru cât această discuțiune nu ar putea fi făcută decât cu ocazia întocmirii tabloului de ordine, este nefondată, pe de o parte, fiindcă acest tablou, potrivit art. 506 bis pr. civ., neavând drept scop stabilirea cuantumului creanțelor, ci numai a rangului lor, nu se poate deduce din neatacarea lui o recunoaștere a cuantumului creanțelor înscrise, iar pe de altă parte, deoarece, în conformitate cu art. 552 pr. civ., tribunalul care verifică prețul adjudecării trebuind să se pronunțe „dacă adjudecatarul este creditor ipotecar sau privilegiat în rang util și necontestat” rezultă în mod evident că, cu ocaziunea depunerii prețului de adjudecare se poate discuta cuantumul creanței depuse.

2. — Instanța de contestație la depunerea prețului adjudecării, ca și în general instanța de executare silită imobiliară din care face parte, fiind o instanță extraordinară și cu o competență limitată, nu poate rejine spre judecare decât acele excepțiuni a căror rezolvare este compatibilă cu natura sumară și excepțională a instanței; deci această instanță nu va putea efectua o lichidare a creanței ce urmăritul ar avea în contra adjudecatarului spre a face compensația creanței acestuia cu a celui dintâiu, ci cel mult va putea constata cu îndeplinită o compensație legală între aceste două creanțe în cazul în care creanța urmăritului îndeplinește condițiile cerute de art. 1145 cod. civ.

Tribunalul,

Asupra contestației înregistrate sub nr. 60,369 din 27 Iunie 1936, făcută de Constantin Tisescu și Georgeta C. Tisescu cu domiciliul ales în București, str. Pătrașcu-Vodă nr. 1: Având în vedere susținerile părților, orale și scrise, cum și actele dosarului;

Având în vedere că din toate acestea se constată în fapt următoarele:

Prin jurnalul acestui tribunal nr. 14.043 din 27 Maiu 1936, adjudecându-se asupra intimatei Odette Bellu, cu prețul de lei 1.501.000, imobilul proprietatea contestatorilor Georgeta și Constantin Tisescu, situat în București str. Sf-ta Vineri nr. 14, fost nr. 18 intimată în calitate sa de creditoare ipotecară asupra imobilului adjudecat, a depus drept preț între altele creanța sa înscrisă sub nr. 1799 din 1934, în valoare de lei 1.383.881, capital plus 159.146 lei procente convenționale de 6 % pe an cu începere dela 20 Iunie 1934 la 20 Maiu 1936, adică în total capital și procente datorate suma de 1.543.027 lei, cu care se acoperea prețul adjudecării;

În contra acestei depuneri a prețului adjudecării s'a făcut contestație de către debitorii urmăriți Georgeta și Constantin Tisescu, susținându-se că prețul nu ar fi complet depus deoarece suma plătită intimatei adică creanța acesteia în contra lor, nu ar fi fost în momentul adjudecării de 1.543.027, cât a arătat intimata, ci numai de lei 1.346.432, bani 71, adică cu 154.567 lei, 21 bani, mai puțin, aceasta întru cât în urma unei popririi făcute de fisc în mâinile lor pe orice sume de bani datorite intimatei până la concurența sumei de 1.097.665 lei, contestatorii ar fi plătit fiscalului în contul intimatei o serie de sume de bani cari se ridică la suma totală de lei 196.602, la care ar trebui să se adauge suma de 2.600 lei plătită în contul dobânzi or capitalului datorat;

Intimata a combătut contestația susținând între altele în prim rând că ea ar fi inadmisibilă întru cât debitorii neatacând înscrierea creanței sale în tabloul de ordine încheiat în cauză, această creanță ar trebui considerată ca fiind în rang util și necontestat și deci primită drept preț prin apucațiunea art. 552 pr. civ., iar în al doilea rând că în orice caz sumele de bani ce contestatorii pretind a fi plătite în contul intimatei nu ar putea fi deduse din creanța depusă drept preț fiindcă aceste sume nu ar fi certe și lichide, iar acest tribunal nu ar putea proceda la lichidarea lor;

Având în vedere în ce privește excepțiunea de inadmisibilitate a contestației, că ea este nefondată și că deci a fi respinsă ca atare, întru cât, pe de o parte, tabloul de ordinea creditorilor prevăzut de art. 506 bis pr. civ., neavând drept scop stabilirea cuantumului creanțelor, ci numai a rangului lor, nu se poate deduce din neatacarea lui o recunoaștere a cuantumului creanțelor înscrise, iar pe de alta parte, potrivit dispozițiilor art. 552 pr. civ., tribunalul care verifică prețul

adjudecării trebuind să se pronunțe „dacă adjudecaturul este creditor ipotecar sau privilegiat în rang util și necontestat”, rezultă evident și fără posibilitate de îndoială că, cu ocaziunea depunerii prețului de adjudecare se poate discuta cuantumul creanței ce s'a depus drept preț;

Având în vedere însă, în ce privește cea de a doua excepțiune ridicată în combaterea contestațiunei, că într'adevăr dacă principialemente discuția cuantumului creanței depuse drept preț, este admisibilă în instanța de verificare, în schimb nu orice mijloc de stabilirea cuantumului creanței poate fi primit în această instanță;

Considerând într'adevăr că instanța de verificare a prețului adjudecării, ca și în general instanța de executare silită imobiliară din care face parte, este o instanță specială, extraordinară și cu o competență limitată; că astfel fiind, o asemenea instanță nu poate statua decât asupra acestor excepțiuni ridicate în contra executării a căror rezolvare este compatibilă cu natura specială, sumară și extraordinară a instanței;

Având în vedere că sub acest raport acest tribunal ar putea constata o compensație legală care ar fi avut loc între creanța depusă drept preț și aceea a debitorului urmărit, dacă aceste creanțe ar întruni amândouă condițiile reclamate de dispozițiile art. 1145 cod. civ., adică de a fi certe, lichide, exigibile și fungibile; că însă el nu ar putea proceda la lichidarea judecătorească a unor creanțe cari nu sunt lichide în momentul în care sunt opuse în compensație;

Considerând că în speță creanța invocată de contestatori în sprijinul contestației lor nu îndeplinește condițiunile reclamate pentru existența compensației legale, singura pe care o poate constata acest tribunal de executare, întru cât ea nu este recunoscută de către intimată, ci din contra contestată și contestația sa prin care arată că debitorii nu au plătit în realitate creanța pentru care s'a înființat poprirea și datorii streine intimatei, date fiind împrejurările de fapt ale cauzet prezintă aparențe de seriozitate;

Că astfel fiind, urmează a se vedea că contestația introdusă de debitorii Georgeta și Constantin Tisescu este nefondată și că ea a fi respinsă ca atare;

Pentru aceste motive, redactate de d-l G. Al. Cerban, judecător de ședință, Tribunalul respinge contestația, etc.

JURISPRUDENȚA STREINA REZUMATA

CASAȚIA ITALIANĂ S. U., 18 Iunie 1936.

Asigurare. Lichidare forțată. Procese pendinte.

Regula după care în timpul lichidării forțate a unei societăți de asigurare, creditorul nu poate să-și valorifice drepturile sale în mod separat de ceilalți creditori, pe cale judecătorească, pe baza normelor procedurii ordinare, nu se aplică proceselor începute înainte de punerea în lichidare a societății (Foro it. 1936, I, 1201).

CASAȚIA ITALIANĂ, I, 12 Mai, 1936.

Faliment. Acțiune revocatorie falimentară. Caractere. Vânzare fictivă de bunuri către un soț. Acțiune revocatorie contra achizitorului efectiv.

Acțiunea revocatorie ordinară și cea falimentară are un fundament juridic identic, cu deosebirea că în materie de faliment există o serie de prezumțiuni de fraudă și consecințele legale ale revocării sunt mai mari între care și obligația terțului contractant de a restitui în patrimoniul debitorului lucrul obținut în mod fraudulos.

În caz de vânzare fictivă a bunurilor unei societăți către un soț, dacă societatea este declarată în stare de faliment și

sindicul exercită acțiunea revocatorie față de achizitorul efectiv al bunurilor, nu mai poate să exercite ulterior aceeași acțiune contra achizitorului fictiv (Foro it. 1936, I, 1219).

CASAȚIA ITALIANĂ, I, 14 Mai, 1936.

Societate. Acțiune în răspundere contra directorului strein de consiliul de ad-ție. Cine dă autorizația?

Pentru a porni acțiune în răspundere contra directorului unei societăți anonime strein de consiliul de ad-ție, nu este necesară deliberarea adunării, fiind suficientă deiberarea consiliului sau a altor organe după normele statutare.

Autorizația adunării nu este necesară nici când părțitul chiamă la rândul lui în judecată pe administratorii solidari obligați pe care societatea nu i-a chemat în judecată (Foro it. 1936, I, 1218).

CASAȚIA ITALIANĂ, I, 22 Mai, 1936.

Simulație. Act dotal. Necesitatea contradictoriului cu soțul.

Actul prin care se constituie o dotă nu poate fi atacat pentru simulație sau fraudă, fără contradictoriul tuturor părților contractante, deci și al soțului.

Actul dotat are caracter oneros, față de soț și prin urmare se poate cere anularea lui prin acțiune pauliană numai când se face dovada participării soțului la fraudă (Foro it. 1936, I, 1214).

CASAȚIA ITALIANĂ, I, 29 Mai, 1936.

Cec. Plată. Efecte. Beneficiarul obligat de trăgător la un anume serviciu de casă. Concordatul ulterior al beneficiarului. Efecte față de trăgător.

Cecul conține numai un ordin de plată, deci nu poate fi asimilat unei plăți efective, deși plata urmează a se face imediat la simpla prezentare a cecului.

Când trăgătorul remite un cec beneficiarului cu însăreținerea de a-l încasa și banii să-i utilizeze într-o anumită operațiune de casă, dacă după emitere beneficiarul obține concordat și trasul refuză plata pentru acest motiv, trăgătorul poate opune beneficiarului în acțiunea cambială a acestuia, excepțiunile cauzale și anume neîndeplinirea obligațiunii ce asumase, din cauza stării de concordat (Foro it. 1936, I, 1212).

CASAȚIA ITALIANĂ, I, 10 Iulie 1936.

Novățione. Elemente.

Novăționea nu se presupune; când nu rezultă în mod expres din conținutul actului acela care susține operarea novăționii, trebuie să facă dovada respectivă.

Pentru a fi novățione trebuie ca obligațiunea originară să fie stinsă de o altă obligațiune validă; dacă cea de a doua obligațiune este nulă, nu poate fi novățione (Massim., Foro it. 1936, nr. 2449, p. 489).

CASAȚIA ITALIANĂ, III, 12 Iunie 1936.

Funcționar particular. Agent reprezentant al unei bănci.

Este funcționar particular agentul reprezentant al unei bănci, care în schimbul unei remunerații pe bază de provizion cu un minimum obligator, se obligă să depună în numele și pe contul băncii o activitate continuă profesională într-o anumită localitate, având o cauziune la bancă și fiind obligat a întreprinde un birou și a referi zilnic băncii operațiile făcute în cadrul ordinelor și directivelor date de bancă, chiar dacă agentul lucrează cu personal retribuit de ei și suportă cheltuielile agenției (Foro it. 1936, I, 1210).

CASAȚIA ITALIANĂ, III, 13 Iulie 1936.

Obligațiuni solidarare. Executarea debitorilor

Obligațiunea solidară nu înseamnă o unică obligațiune, ci o pluralitate de obligațiuni după numărul subiectelor; de aceea creditorul are facultatea să execute pe oricare din debitorii solidari în totum et totaliter până la realizarea integrală a plății creanței sale.

Cauziunea depusă de unul din debitorii urmăriți, pentru a obține suspendarea executării, neavând efectele unei plăți nu poate suspenda executarea creditorului contra celorlalți debitori solidari (Massim., Foro it. 1936, n. 2452, p. 490).

CASAȚIA ITALIANĂ, III, 13 Iulie 1936.

Nume patronimic. Denunțarea unei soc. anonime. Confuziune cu numele adoptat anterior de altă firmă omonimă. Concurență nelegală. Condițiuni.

Dreptul asupra propriului său nume implică folosința lui putând fi inserat în denumirea unei societăți anonime când acela care cedează numele cedează și întreprinderea.

Nu se poate adopta un nume, când este posibilă confuziunea cu numele folosit anterior de altă firmă.

Însă această din urmă firmă nu poate pretinde suprimarea aceluși nume patronimic în denumirea celeilalte întreprinderi ci numai adoptarea modificărilor necesare pentru a distinge acele două firme în raporturile lor cu publicul.

Fundamentul juridic al răspunderii pentru concurență nelegală stă în art. 998 c. c. încât fără prejudiciu nu e concurență ilicită, fiind vorba despre un caz de responsabilitate civilă extracontractuală (Massim., Foro it. 1936, n. 2455, p. 491).

A apărut în Editura Curierul Judiciar

Al 2-lea și ultimul volum din TRATATUL DE DREPT CAMBIAL de E. Cristoforeanu, avocat la Banca Națională a României.

Intru cât vol. 2 s'a tipărit într'un număr limitat de exemplare, toți cei cari și-au procurat primul volum, sunt rugați să rețină din timp ultimul volum.

Volumul cuprinde aproximativ 600 pag. și se vinde cu 320 lei.

DESPRE PETIȚIUNEA DE EREDITATE ÎN DREPTUL COMPARAT, de d-l profesor Alex. Cerban, dela Facultatea de Drept din București.

Această lucrare ce formează una din materiile tratate la cursul său de doctorat este ultimul cuvânt asupra chestiunii alcătuiind cea mai complectă monografie asupra materiei, așa încât, din cauza desvoltării ce i s'a dat, va putea fi folosită nu numai de către studenți pentru examene, ci mai ales de către d-nii avocați și magistrați.

Conține 162 pagini și se află de vânzare la Curierul Judiciar și la principalele librării. Prețul 140 lei.

LEGEA SANITARA, cu toate modificările la curent și cu noua numerotare a articolelor, făcută de Ministerul Sănătății, (Biblioteca Legilor uzuale adnotate nr. 639).
Lei 60.

CATRE D-NII ABONAȚI

D-nii abonați ai Revistei sunt rugați stăruitor să achite abonamentul la timp, conform mențiunii de pe copertă, fără a aștepta alte înștiințări personale cari, pe lângă că sunt costisitoare, cer și timp.

Plata se poate face, fie prin mandat poștal direct la Administrația Revistei, str. Artei nr. 5, București, fie prin încasatorii noștri împuterniciți cari sunt: d. Mihail Stama pentru provincii și d. C. Petculescu pentru Capitală cărora rugăm, a li se acorda toată atențiunea când se prezintă în numele nostru.

Când plățile se fac prin încasatorii noștri sus arătați, d-nii abonați sunt rugați să le ceară chitanțe, din chitanțierele purtând stampila administrației, pentru orice sume plătesc, iar când plățile ni se fac prin mandate poștale, trimițătorii sunt rugați să arate pentru care anume revistă ci pe ce anume timp plătesc abonamentul indicând și nr. partidei din registrele noastre.